

2021

VĚDECKÁ
KNIHOVNA
V OLOMOUCI

VKOL

Výroční zpráva
Vědecké knihovny v Olomouci
za rok 2021

Obsah

1. Úvod	5
2. Odborná část	7
2.1 Akvizice fondů	7
2.2 Odpisy fondů	11
2.3 Zpracování fondů	11
2.4 Správa fondů	13
2.5 Knihovnické a informační služby	15
2.6 Kulturně vzdělávací akce pro veřejnost	21
2.7 Konference a vzdělávací akce	27
2.8 Vzdělávání zaměstnanců	32
2.9 Ochranné reformátování	32
2.10 Přehled projektů v roce 2021	33
2.11 Dary	34
2.12 Regionální funkce	34
2.13 Ediční, publikační a propagační činnost	37
2.14 Informace podle zákona č. 106/1999 Sb.	39
3. Provozní část	40
3.1 Řízení a kontroly	40
3.2 Opravy a údržba	40
3.2 Rekonstrukce červeného kostela	40
3.4 Informační technologie	41
4. Ekonomická část	43
5. Přílohy	44
5.1 Identifikační údaje, informace pro uživatele VKOL	44
5.2 Organizační struktura VKOL	45
5.3 Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2021	46
5.4 Základní personální údaje	47
5.5 Rekapitulace základních ukazatelů hospodaření	48
5.6 Výkaz zisku a ztráty	49
5.7 Rozvaha	51
5.8 Roční výkaz o knihovně	55
5.9 Základní přehled o počtu registrovaných čtenářů a poskytovaných službách	57

Vizualizace nového foyer VKOL a přednáškového sálu v Červeném kostele. Zdroj: atelier-r.

1. Úvod

Knihovny jsou klíčovými kulturními institucemi v obcích, městech i regionech, kde zajišťují rovný přístup ke kulturnímu dědictví, podporují rozvoj současné kultury a umění, vědeckou práci, formální i neformální vzdělávání a mají zásadní a nezastupitelnou roli v procesu celoživotního vzdělávání. Knihovny jsou nedílnou součástí sociální infrastruktury postavené na demokratických principech, což z nich činí ideální místo pro komunitní činnost, setkávání a debatování.

Nejinak je tomu i v případě Vědecké knihovny v Olomouci (VKOL), která zastává v systému českých knihoven významné a nezastupitelné místo krajské knihovny. Jako příspěvková organizace Olomouckého kraje plní všechny své funkce uložené knihovním zákonem 257/2001 Sb., zřizovací listinou a další legislativou vymezující její činnost.

Významné postavení VKOL mezi knihovnami podtrhuje skutečnost, že je druhou nejstarší a díky svému fondu čítajícímu více než 2,3 milionu knihovních jednotek třetí největší knihovnou v České republice. Již více než 200 let je VKOL příjemcem povinného výtisku, na jehož základě buduje a uchovává konzervační fond. VKOL jako kulturní instituce zajišťuje všem občanům bez rozdílu přístup k informacím a hodnotám, které jsou obsaženy v jejích fondech a informačních databázích.

VKOL metodicky vede a podporuje své pověřené knihovny tak, aby byly zajištěny knihovnické a informační služby v potřebné kvalitě v celém Olomouckém kraji. Spolu s Olomouckým krajem VKOL vyhodnotila již 5. ročník ankety *Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje*, jejímž cílem je poděkovat knihovníkům za jejich práci a zároveň pozvednout prestiž jejich činnosti.

Stále nekončící pandemie onemocnění covid-19 nám ukázala, že je VKOL schopna reagovat na aktuální opatření a v případě, že to bude opět potřeba, je připravena upravit své služby a činnosti tak, aby vyšla co nejvíce vstříc požadavkům svých čtenářů a návštěvníků. Půjčování knih bylo zajištěno prostřednictvím výpůjčního okénka, v době přísného lockdownu zavedla VKOL pro své čtenáře možnost doručení knih přes službu Zásilkovna a akce pro veřejnost přesunula do online prostředí. V řádném podzimním termínu se uskutečnil již sedmý ročník festivalu *Olmützer Kulturtage*, VKOL se opět zapojila do celostátních akcí jako *Dny evropského dědictví* či *Noc literatury*. Tradiční podzimní výstava VKOL, pořádaná ve spolupráci s Pevností poznání, pod názvem *Zahrada zdraví. Botanické knihy šesti století ve sbírkách Vědecké knihovny v Olomouci* představila vzácné exempláře knih z botaniky.

Po celý rok 2021 pokračovala rekonstrukce Červeného kostela, po jejímž dokončení bude od roku 2023 Vědecká knihovna v Olomouci konečně disponovat důstojným prostorem pro pořádání kulturních a vzdělávacích akcí pro širokou veřejnost i odborné pracovníky. Termín předání stavby k užívání se prodloužil ze září na prosinec roku 2022, kdy VKOL převezme dokončenou stavbu a nejpozději na jaře roku 2023 slavnostně zahájí její provoz.

Velkou pozornost v roce 2021 věnovala VKOL své grantové činnosti, ve které vidí velké příležitosti. Hlavní prioritou bude zejména obnova digitalizační jednotky, ke které byla během roku 2021 připravena analýza. Po celý minulý rok pracovala VKOL na několika, pro její činnost, zásadních dokumentech, byla vytvořena nová *Strategie rozvoje Vědecké knihovny v Olomouci na léta 2021–2023* a také *Koncepce využití Červeného kostela*. VKOL se rovněž zapojila do přípravy důležitých strategických dokumentů statutárního města Olomouce a Olomouckého kraje v oblasti kultury a kreativních průmyslů.

Do roku 2022 vstoupila Vědecká knihovna v Olomouci s odhodláním stále zlepšovat a rozvíjet své služby a navázat na úspěšný rok 2021, kdy se i přes nelehkou situaci doprovázenou řadou omezení těšila přízni svých čtenářů. Úspěšná činnost Vědecké knihovny v Olomouci by však nebyla možná bez podpory zřizovatele Olomouckého kraje a dobré spolupráce s provozovateli veřejných knihoven a pověřenými knihovnami.

Chtěla bych poděkovat všem čtenářům a návštěvníkům knihovny za jejich přízeň a samozřejmě i pracovníkům knihovny nejen za úspěšnou realizaci projektů, ale především za trvalou snahu o zlepšení knihovnických a informačních služeb pro návštěvníky.

RNDr. Bc. Iveta Tichá
ředitelka VKOL

ZVLÁŠTNÍ VYDÁNÍ

Středa 21. srpna ZDARMA

mladá fronta

Všemu lidu naší vlasti!

Prohlášení předsednictva ústředního výboru KSČ

Včera dne 20. srpna 1968 kolem 23. hodiny překročila vojska Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky. Stalo se tak bez vědomí prezidenta republiky, předsedy Národního shromáždění, předsedy vlády i prvního tajemníka ÚV KSČ a těchto orgánů. V těchto chvílích zasedalo předsednictvo ÚV KSČ a zabývalo se přípravou XIV.

sjezdu KSČ. Předsednictvo ÚV KSČ vyzývá všechny občany naší republiky, aby zachovali klid a nekladli postupujícím vojskům odpor. Proto ani naše armáda, Bezpečnost i Lidové milice nedostaly rozkaz k obraně země. Předsednictvo ÚV KSČ považuje tento akt za odporující nejenom zásadám vztahů mezi socialistickými státy, ale za popření základních norem mezinárodních práv. Všichni vedoucí funkcionáři státu, Komunistické strany Československa i Národní fronty zů-

stali ve svých funkcích, do nichž byli jako představitelé lidu a členů svých orgánů zvoleni podle československých zákonů a jiných norem platných v Československé socialistické republice. Ústavními činiteli je okamžitě svoláváno zasedání Národního shromáždění a vlády republiky a předsednictvo ÚV KSČ svolává plénum ústředního výboru komunistické strany k projednání vzniklé situace.

PŘEDSEDNICTVO ÚV KSČ

Zachovejte klid!

Nekladte odpor vojskům Varšavské smlouvy, která v noci na dnešek obsadila čs. území. Stalo se tak bez vědomí vedení strany, prezidenta republiky, zákonné vlády a Národního shromáždění. Poslouchejte legální Československý rozhlas, řiďte se pokyny, které jeho prostřednictvím vydají Dubčekovo vedení strany a Černíkova vláda. Vysíláčka Vltava není naše.

OPAKUJEME: Těžká chvíle našich národů. Zachovejte klid! Nedělejte nic, co by mohlo být považováno za provokaci a záminku k ozbrojenému zásahu. Zachovejme si lidskou důstojnost, zdravý rozum a národní hrdost. Podle posledních zpráv zasedá vláda republiky spolu s vedením strany, na dnešek je rovněž svoláno Národní shromáždění.

SCSP stojí za Dubčekem

Podle Čs. rozhlasu soudruh Fierlinger spolu se soudruhem Malířem vydali prohlášení jménem SCSP, že stojí plně za Dubčekovým vedením a prohlášením ÚV KSČ, které bylo vydáno dnes v noci a jež označuje okupaci ČSSR vojsky Varšavské smlouvy za popření základních norem mezinárodních práv a za akt odporující zásadám vztahů mezi socialistickými státy.

Prohlášení redakce Mladé fronty

Kolektiv Mladé fronty oznamuje svým čtenářům ve chvílích tak vážných pro naši republiku, v okamžicích, kdy rozhlasovými vlnami je šířena o Československu pravda i lež, že bez výhrad, s vědomím svých povinností se plně staví za prezidenta republiky Ludvíka Svobodu, za Dubčekovo vedení strany, za Černíkovu vládu. Vydáváme toto prohlášení nevědomce, dostaneme-li se svým tištěným slovem k čtenáři. Kolektiv redakce Mladé fronty zatím zůstává na svém místě a chce sloužit věci socialismu, právu, svobodě a spravedlnosti.

Ostrava, 22. srpna 1968, 6.00 hod.

REDAKČNÍ KOLEKTIV MLADÉ FRONTY

Prohlášení KV KSČ

Sekretariát severomoravského KV KSČ, který zasedal v kritické noci z úterý na středu, vydává toto prohlášení:

Stojíme na stanovisku předsednictva ÚV KSČ — zachovat v těchto těžkých chvílích našich národů klid. Obracíme se k občanům našeho kraje, k pracujícím našich závodů, k rolníkům a inteligenci, mládeži, nedejte se ničím vyprovokovat! Zůstaňte na svých místech, na svých pracovištích!

Prohlášení předsednictva ČS. NOVINÁŘŮ V OSTRAVĚ

Na několika minulých zasedáních jsme projednávali negativní hlasy na stránkách tisku signatářů varšavského dopisu ústřednímu výboru KSČ. Jednomyslně jsme konstatovali, že tyto hlasy hrubě zkreslují pokojnou situaci v naší republice.

Ostravští novináři se před časem obrátili na soudružskou organizaci novinářů v Katovicích a pozvali naše polské kolegy k návštěvě u nás, aby se přesvědčili, že jsme naprosto neustoupili od pozic socialismu, ale naopak, že jsme ještě pevnější a semknutější kolem našeho ústředního výboru Komunistické strany Československa v čele s Alexandrem Dubčekem.

Dnešní noc byla také pro nás zdrcující tím, že naši přátelé nám nevěří a věřit nechťí. Jménem ostravských novinářů prohlašujeme, že stojíme nadále pevně za vládou Oldřicha Černíka, za ústředním výborem strany, za soudruhem Dubčekem.

Jsmě si vědomi, že jen v klidu, bez hysterií a vášní, bez provokací vyřešíme tuto nesmyslnou okupaci naší vlasti. Přátelé, občané, naši čtenáři! Od jedné jsme společně pokorně a důstojně řešili všechny své problémy, všechny své starosti. Svoji důstojnost a rozvahu si zachováme i nyní a děkujeme, že síla našich myšlenek naše společenost ovlivní i železnou sílu okupačních jednotek.

PŘEDSEDNICTVO KV ČSN V OSTRAVĚ

ZACHOVEJTE KLID A ROZVAHU!

2. Odborná část

2.1 AKVIZICE FONDŮ

Vědecká knihovna v Olomouci systematicky doplňuje do svých fondů zejména bohemikální produkci na základě povinného výtisku periodických (č. 37/1995 Sb.) a neperiodických publikací (č. 46/2000 Sb.), jež knihovně zasílají nakladatelé a vydavatelé ze zákona.

Úsek akvizice se zaměřil především na plnění statutární činnosti spočívající v doplňování povinných výtisků české produkce, urgenci nedodaných povinných výtisků a doplňování české a zahraniční produkce a regionální literatury. Aktuální stav fondu je porovnáván s přírůstky knihoven s celostátním povinným výtiskem a se Souborným katalogem ČR. Nedodané povinné výtisky upomíná knihovna postupně dvěma elektronickými urgencemi, dále doporučenou upomínkou a poté ředitelskou upomínkou. Od roku 2018 probíhá spolupráce s Moravskou zemskou knihovnou v Brně ve věci soudního vymáhání urgencí. V závěru roku 2021 byl dohodnut společný postup při vymáhání povinného výtisku s MZK u šesti nakladatelů.

Povinným výtiskem knihovna doplnila do svých fondů o 2 367 svazků více oproti roku 2020, tj. 16 396.

V roce 2021 bylo zasláno celkem 661 urgencí povinného výtisku knih (v roce 2020 bylo podáno 610 urgencí):

- 527 prvních urgencí,
- 108 druhých urgencí,
- 18 třetích urgencí (doporučených dopisů),
- 8 telefonických urgencí.

V rámci urgenčního řízení získala knihovna přibližně 6 000 titulů povinného výtisku od 280 nakladatelů. V souladu se zákonem č. 37/1995 knihovna využívá práva povinného výtisku také pro časopisy a zvukové dokumenty. Urgence povinného výtisku periodik dosáhla počtu 1 307 čísel, z toho jich bylo 268 dodáno do fondu VKOL, urgence povinného výtisku zvukových dokumentů bylo 21, na jejichž základě bylo do fondu knihovny dodáno 102 CD a 1 LP.

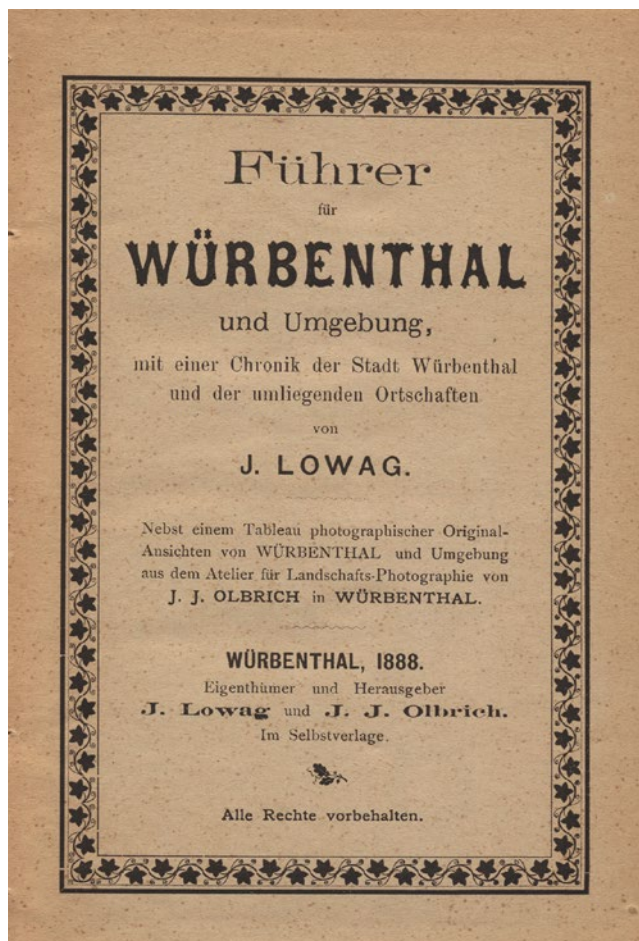
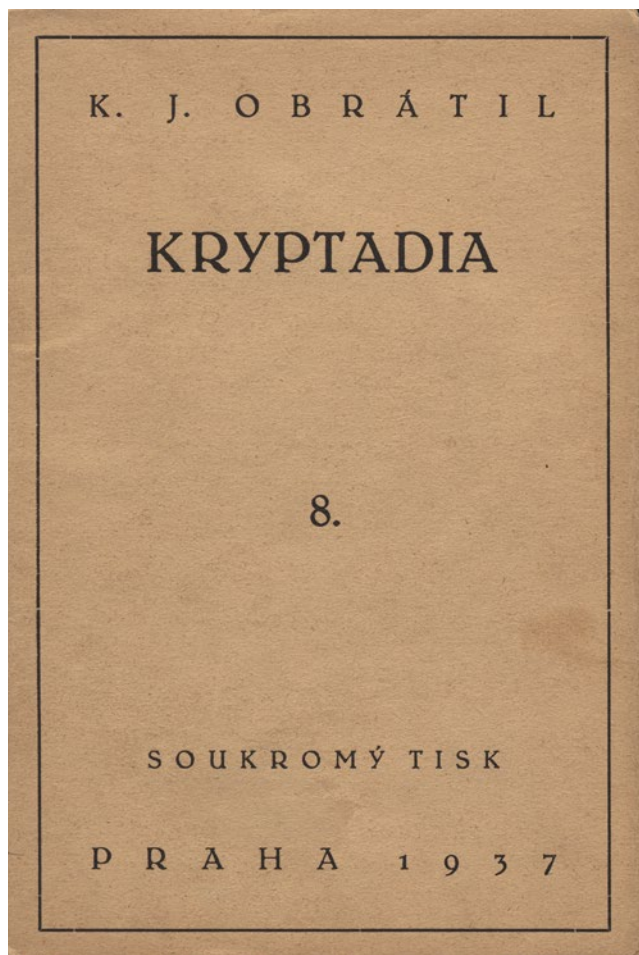
VKOL doplnila do svých fondů ze základní objednávky projektu *Cizojazyčná knihovna* 51 knih současné cizojazyčné literatury ve slovenštině, španělštině, ruštině, němčině, angličtině a francouzštině, a to zejména beletrii, zjednodušenou četbu, literaturu pro děti a mládež, knihy pro začátečníky a populárně naučnou literaturu, v celkové hodnotě 16 982 Kč. Z rezervy bylo pořízeno dalších 46 knih za 14 985 Kč. Z projektu *Česká knihovna VKOL* doplnila své sbírkové fondy o dalších 22 výtisků z produkce nakladatelství, např. Mladá fronta, Prostor, Host, Větrné mlýny, Novela Bohemica, Nakladatelství Lidové noviny atd., v celkové hodnotě 6 197 Kč. Oba projekty realizuje Moravská zemská knihovna v Brně z pověření Ministerstva kultury ČR.

Na nákup dalších výtisků české produkce a na nákup zahraniční produkce a historického fondu VKOL v roce 2021 obdržela od svého zřizovatele, Olomouckého kraje, účelový příspěvek 1 000 000 Kč. Nákupy české produkce dosáhly výše 590 000 Kč, nákupy zahraniční produkce 210 000 Kč, na nákup historických fondů bylo vyčleněno 120 000 Kč.

Akvizice pravidelně vyhodnocovala knižní novinky, tipy na nákup dalších výtisků od akvizičních garantů, požadavky meziknihovních služeb a půjčovnost titulů. Garanti nákupu se scházeli 3× týdně na výstavkách povinného výtisku, vyjma období nouzového stavu a epidemiologických opatření. Nákupy českých vybraných titulů probíhaly zejména u společnosti Booktook, Aleš Čeněk (Praha), Anag (Olomouc), Dobré knihy, Pipkin, Megaknihy, ABZ knihy, Grada aj. Ve věci nákupu dalších výtisků probíhala jednání také s knihkupectvím Tycho Olomouc, k dohodě ale nedošlo. VKOL využívá cenově výhodnější nabídek u jiných nakladatelů a distributorů.

Podařilo se navázat spolupráci s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně. V loňském roce VKOL získala za poštovné 250 Kč přes 200 kusů malonákladových a neprodejných publikací. V oblasti nákupu zahraniční literatury knihovna prováděla cenové poptávky a vybírala nejvýhodnější nabídky na nákup titulů schválených akviziční komisí. Knihovna spolupracovala s dodavateli Kuba Libri, Slovart a Megabooks-Oxford Bookshop. Celkově bylo nákupem pořízeno 3 032 titulů české a zahraniční produkce.

Retrospektivními nákupy knihovna doplňovala fond v antikvariátech, zejména u firmy Antikvariát Brdy, Online antikvariát, Antikvariát Olomouc – Stanislav Vymětal, Knihobot aj. Vědecká knihovna v Olomouci stále využívá efektivního způsobu procházení nabídkových seznamů v oddělení IT. Do fondu bylo zařazeno 80 svazků vyřazené literatury z jiných knihoven zdarma či za minimální cenu nebo pouze za poštovné.

Ukázka dokumentů z fondu VKOL zakoupených v roce 2021. Vlevo nahoře jeden z osmi sešitů Obrátilova ikonického encyklopedického díla folklórní skatologie a pornografie. Vpravo nahoře cenzurou hojně postihovaný titul Františka Trefného s katalogem erotických pomůcek firmy Hydiko z roku 1927. Dole titulní list Lowagova průvodce po Vrbensku z roku 1888.

Z prostředků na nákup knih byla také uhrazena databáze BOOKPORT od firmy Grada v hodnotě 79 708,74 Kč, na kterou VKOL získala 50% dotaci v rámci projektu CzechElib a která poskytuje registrovaným uživatelům VKOL přístup k elektronickým knihám v českém jazyce několika vydavatelství. Vědecká knihovna v Olomouci má přístup ke čtyřem oborově zaměřeným kolekcím: technika, business, medicína, pedagogika a psychologie.

Významným zdrojem doplňování fondů jsou pro knihovnu knižní dary, ze kterých je doplňován knihovní fond o chybějící povinný výtisk a zahraniční produkci. VKOL doplnila do fondu 2 173 titulů (v roce 2020 1 650 titulů).

V roce 2021 knihovna získala prostřednictvím Univerzity Palackého v Olomouci obsáhlý knižní dar čítající na 3 000 svazků od profesora Gada Freudenthala. Jedná se o knihy o středověkých židovských dějinách a kultuře psaných anglicky, hebrejsky, německy a v menší míře i francouzsky, a to za cenu transportu ve výši 20 000 Kč.

Prostřednictvím mezinárodní výměny byl fond VKOL obohacen o 326 převážně monografických publikací zahraniční proveniencí v celkové hodnotě cca 400 000 Kč, a to s téměř stoprocentním benefitem, reciprocita zajištěna prostřednictvím českých knih získaných beznákladovou cestou. Přímá investice byla využita k zajištění reciprocity v rámci krajské spolupráce s knihovnou v Opolí (4 319 Kč) a k pořízení slovacik pro Slovenskou národní knihovnu (3 539 Kč), jejíž služby vysoce přesáhly rámec standardu. Mezinárodní výměna zajistila přísun zahraničních bohemik, na něž se nevztahuje právo povinného výtisku. Do fondu byly získány velmi nákladné publikace, např. obrazové publikace z oblasti umění (*Die Nürnberger Totenschilde des Spätmittelalters im Germanischen Nationalmuseum. -- Nürnberg : Germanisches Nationalmuseum, 2020 ISBN: 978-3-946217-20-6; Der frühe Dürer. -- Nürnberg : Verlag des Germanischen Nationalmuseums, 2012 ISBN: 978-3-936688-59-7.*) a z oblasti vědy (*Bardus, grossus, florenus : pénzverés az Anjouk Magyarországon / Tóth Csaba. -- Budapest : Martin Opitz, 2020. -- 302 stran : barevné ilustrace, 1 mapa ; 27 cm ISBN: 978-963-9987-66-1.; Ezüstkönyv. -- Budapest : Kiadja a Muonas Befektetési, 2019–2020 ISBN: 978-615-00-6682-0. ISBN: 978-615-81562-0-2. 1–2 díl).* Významná část akvizic proběhla v reakci na konkrétní požadavky čtenářů a odborníků. Nejžádanějšími byly tituly z oblasti literatury naučné a odborné (převážně z historie, medicíny a lingvistiky). Hlavními partnerskými institucemi byly Slovenská národní knihovna, Kongresová knihovna, Rakouská národní knihovna, Bavorská státní knihovna, Německé národní muzeum, Muzeum užitého umění Vídeň, Univerzitní knihovna v Bratislavě a Polská národní knihovna. Mezi nejaktivnější partnery nově přibyla také Univerzitní knihovna Bratislava jako další zdroj současné české produkce vydávané na Slovensku, jež představuje nejžádanější okruh zahraničních bohemik z hlediska aktuálních potřeb čtenářů i archivace.

I v roce 2021 byly pracovníky úseku historických fondů vyhledávány a získávány starší dokumenty. Z pozůstalosti pana Jána Kadlece byl zakoupen soubor 840 kusů starých map, průvodců a regionální vlastivědné literatury z 19. a 20. století. Další větší celek představoval odkup 51 starých map z 19. a 20. století od paní Jiřiny Váchové. Mimo tyto větší akvizice se podařilo jednotlivě zakoupit rovněž další 4 exempláře starých map a 6 tisků z 19. a 20. století. Zvláštní skupinu pak tvořily akvizice celkem 12 bibliofilů s erotickou tematikou, které byly dříve hojně postihované prvorepublikovou cenzurou, takže dnes jsou v řadě případů velmi vzácné. Do fondu se taktéž podařilo získat 4 staré tisky ze 17. a 18. století a především cimélie v podobě rukopisného etiopského žaltáře psaného na pergamenu pocházejícího z 18. století.

Stav fondu	
stav fondu k 31. 12. 2020	2 335 237
přírůstek běžného fondu	29 222
patenty	754
součet	29 976
odpis	391
celkový přírůstek za rok 2021	29 585
stav k 31. 12. 2021	2 364 822

Na úsek periodik v roce 2021 pravidelně docházelo 4 669 titulů, o 64 titulů více oproti roku 2020, z toho 49 zahraničních. Podle způsobu nabytí knihovna doplnila do svých fondů 4 413 titulů povinného výtisku, nákupem 36 titulů dalších výtisků a mezinárodní výměnou 20 titulů včetně časopisů z Goethe Institutu. Nově bylo založeno 227 titulů periodik a 374 titulů ukončilo své vydávání, u 116 titulů došlo ke změnám ve vydávání, např. vydavatele nebo periodicity.

Pro nákup zahraničních časopisů byla vybrána v loňském roce firma Mediacall, stejně jako v roce 2020. Jedenácti institucím bylo půjčeno v rámci cirkulace časopisů celkem 30 titulů zahraničních periodik. Prověřováním darů bylo do fondu VKOL doplněno několik titulů nebo čísel chybějících periodik povinného výtisku.

Dny evropského dědictví

Dny otevřených dveří v depozitáři VKOL

11.–12. 9. 2021 / 9.00–16.00

Tomkova 44, Olomouc-Hejčín

- Možnost nahlédnout do skladů, knihařské a restaurátorské dílny a vidět „v akci“ skenovacího robota na digitalizační jednotce
- Ukázka z fondu zakázaných knih – erotik
- Každou čtvrt hodinu komentované prohlídky na jednotlivých pracovištích

Akvizice německé knihovny se zaměřovala na novinky současné německé beletrie, z nichž většina byla nominována na Německou knižní cenu a Cenu Lipského knižního veletrhu. Na základě čtenářského zájmu byly pořízeny rovněž oceněné detektivky, komiksy a odborné novinky z oblasti ochrany životního prostředí. Díky spolupráci s vydavatelstvím Klett byly zdarma získány novinky učebnic a výukových materiálů za cca 5 000 Kč. Celkem byl fond německé knihovny rozšířen o 247 nových titulů.

Hlavním zaměřením fondu anglo-americké knihovny zůstává současná anglicky psaná beletrie, zejména oceněná či nominovaná na Man Bookerovu a Pulitzerovu cenu. Velmi žádané jsou tituly žánru young adult, sci-fi a crime, které jsou pravidelně doplňovány nejvýznamnějšími autory.

V roce 2021 pokračoval nákup odborných titulů z oblasti historie, politologie, sociologie a popularizace vědy. Díky zvýšenému příspěvku na nákup se podařilo zajistit také velmi žádané komiksové řady, učebnice a přípravné materiály pro jazykové zkoušky, zjednodušené četby ve všech jazykových úrovních a didaktické hry pro lektory. Akvizice v příštím roce bude limitována počtem regálů ve volném výběru.

Fond zvukových knih pro zrakově postižené uživatele byl v roce 2021 doplněn pouze o 25 titulů zvukových knih, umístěných na 37 CD. Zvukové knihy byly nakoupeny díky finančnímu daru v hodnotě 5 000 Kč od dárcе, který chtěl zůstat anonymní. Grant K21 – Knihovna 21. století, ze kterého byly v minulosti knihy pro handicapované uživatele nakupovány, nebyl v roce 2021 pro VKOL schválen.

Přírůstky podle způsobu nabytí	
Povinný výtisk celkem	23 418
z toho povinný výtisk monografií	16 396
z toho povinný výtisk seriálů	4 249
z toho povinný výtisk ostatních druhů dokumentů	3 196
Nákup	3 079
Mezinárodní výměna	326
Dary	2 173
Ostatní	27

2.2 ODPISY FONDŮ

Z fondu bylo v roce 2021 odepsáno celkem 391 svazků. Vedle dlouhodobě evidovaných ztrát a dokumentů zničených opotřebením byly vyřazovány nadbytečné multiplikáty a exempláře zasažené plísní. U řady revidovaných titulů novodobých fondů, zničených opotřebením a následně odepsaných, byl dán revizí podnět k nákupu (cca 200 titulů).

2.3 ZPRACOVÁNÍ FONDŮ

VKOL se jako příjemce celostátního povinného výtisku bohemikální produkce podílí v rámci sdílené katalogizace Cluster na vytváření záznamů přímo pro Českou národní bibliografii, čemuž odpovídá nutnost dodržování standardu nejvyšší kvality a úplnosti záznamů v rámci celé ČR. Dokumenty vydané před rokem 2005, zahraniční dokumenty a většina speciálních dokumentů se zpracovávaly v bázi VKOL.

Zpracování dokumentů veškerých periodických i neperiodických publikací včetně speciálních druhů dokumentů bylo v roce 2021 ovlivněno pandemií a personálními změnami. Během roku 2021 ukončilo pracovní poměr 5 zaměstnanců, následně byla obsazena 4 pracovní místa. Všichni noví zaměstnanci prošli zaškolovacím procesem. Ve jmenném popisu se v roce 2021 celkem zpracovalo 19 268 titulů, věcně se za celý rok 2021 zkatalogizovalo 15 274 titulů. Doba zpracování se v ročním průměru prodloužila o 4 dny, na 29 dnů. Do Souborného katalogu ČR bylo kompletně v roce 2021 odesláno 25 959 záznamů. Bylo vytvořeno a zrevidováno 1 560 jmenných autorit v databázi národních autorit ČR a vytvořeno 18 návrhů věcných autorit odeslaných do NK ČR. Knihovna se podílela na skenování obálek (4 134 titulů), obsahů (5 166 stran) a autorů dokumentů (472 obrázků) v rámci projektu ObálkyKnih.cz a rovněž na opravách duplicít a doplňování neúplných záznamů v Souborném katalogu ČR.

Pracovníci úseku akvizice, jmenné a věcné katalogizace, úseku časopisů a multimediální studovny pracovali v době pandemických opatření ve VKOL od ledna 2021 do konce dubna v rámci režimu home office

J. OTTO & ROŽIČKA, PRAHA

PROFESOR FRANTIŠEK ADAMEC

HOLD PRESIDENTU OSVOBODITELI
T. G. MASARYKOVÍ

Ukázka z digitalizace z roku 2021 – Pravý český Všudybyl a Vševěděl: velký obrázkový kalendář českého lidu pro město i venek na obyčejný rok (na obr. r. 1946), který je čtenářům k dispozici v digitální knihovně Kramerius VKOL.

na kontrolách úplnosti přepisu lístků v Alephu dle naskenovaného katalogu GEK, aktualizací adresářů nakladatelů, urgencích povinného výtisku, retrokonverzi a také běžné práci dle své pracovní náplně přes VPN.

V roce 2021 došlo k domluvě s Centrem judaistických studií Univerzity Palackého na spolupráci na katalogizaci hebrejských knih získaných darem od pana prof. Freudenthala z Francie. Byla vypracována metodika – soupis údajů potřebných ke zpracování knih, které je potřeba převést do latinky. Do konce roku 2021 bylo zpracováno 41 knih. Záznamy jsou obohaceny o názvy a autory v jazyce originálu.

Na poli retrospektivního zpracování zejména knižních darů došlo v polovině minulého roku z důvodu personálních změn k rozhodnutí ponechat již vytvořené záznamy v Alephu dle pravidel AACR2R a neposílat je dále linkou zpracování. Díky tomuto opatření nebylo narušeno zpracování přírůstku povinného výtisku v rámci sdílené katalogizace Cluster a podíl ve zpracování darů se podařilo navýšit o 523 knihovních jednotek více oproti minulému roku (v roce 2020 bylo zpracováno 1 650 knihovních jednotek).

Vzhledem k probíhající pandemii se schvalování materiálů v rámci pracovních skupin při Národní knihovně ČR omezilo pouze na formu emailové korespondence. Na úseku věcného popisu probíhaly v roce 2021 konzultace a metodické práce s Mgr. Marií Balíkovou (NK ČR) a s Mgr. Hanou Borkovou (NK ČR) související s věcnou katalogizací k používaným věcným selekčním prvkům v BIB i AUT bázi (zrušení tzv. „malých autorit v oblasti hudba“, přípravné práce na novém způsobu zápisu hudebních úprav/aranžmá, přípravné práce na standardizaci v používání tematických zpřesnění „vlastivěda“, „realie“, „dějiny“). Na úseku jmenného zpracování pracovní skupina připravila materiál k zápisu edic se jménem korporace a materiál *Katalogizace rukopisných/tištěných vysoškolských kvalifikačních prací*.

Retrokonverzí bylo vytvořeno z místního katalogu a z naskenovaného generálního katalogu včetně záznamů zpracovaných v rámci projektu VISK 5 o 9 044 záznamů méně než v roce 2020, celkem 13 307 záznamů. Záznamy byly zpracovány podle pravidel AACR2, u dokumentů zpracovaných s knihou v ruce pak podle pravidel RDA. VKOL zbývá uložit do online katalogu Aleph přibližně 460 000 knihovních jednotek.

Trvá spolupráce s Národní knihovnou ČR na analytickém rozpisu periodik v rámci kooperačního systému. Jednou měsíčně byly do Národní knihovny zasílány počítačové záznamy článků z vybraných regionálních periodik. V roce 2021 excerpční základna čítala 44 pravých a nepravých periodik doplněných o záznamy z regionálních sborníků. Celkem vzniklo 1 967 analytických záznamů. Výsledkem kooperace, které se účastní celá řada knihoven ČR, je souborná báze, obsahující především faktograficky přínosné články, články odborné, zprávy a informace o kulturních, sportovních, vědeckých a politických akcích, rozhovory s významnými osobami, recenze apod. Databáze je přístupná na webových stránkách Národní knihovny v Praze.

V roce 2021 pokračoval na úseku historických fondů plošný průzkum a zpracování historického fondu VKOL. Průzkum smíšeného fondu, bez zvláště vyznačených částí či provenienčně jednodolných skupin, byl zahájen v roce 2018 signaturou 1, v roce 2019 pokračoval přibližně od signatury 3.000, přičemž do konce roku pokročilo zpracování téměř k signatuře 5.100. Do konce roku 2020 byly zpracovány knihy až po signaturu 8.000. V roce 2021 přibýlo dalších cca 4 000 svazků. Z knih jsou pořizovány digitální snímky klíčových stran, to jest vazby, titulního listu a provenienčních znaků či záznamů dle jejich umístění. Paralelně je veden seznam zkontrolovaných signatur, ve kterém je zjednodušeně zaznamenána provenience tak, aby se s tímto seznamem dalo později statisticky pracovat. Snímky klíčových stran jsou postupně přidávány k záznamům v elektronickém katalogu, konkrétně prostřednictvím modulu ADAM. Postupně se ve fondu profilují skupiny tisků původních vlastníků, především jde o zrušené moravské kláštery. Rovněž se objevují knihy soukromých vlastníků.

2.4 SPRÁVA FONDŮ

Začátkem roku bylo nutno vyřešit logistiku mezi externími sklady a hlavní budovou, z důvodu pokračujících stavebních úprav Červeného kostela nebylo možné nadále parkovat v garáži nové budovy jako doposud, takže parkování dodávky bylo zajištěno v depozitáři v Hejčíně. Návaznost expedičních prací byla dotčena minimálně, přínosem je dovážka knih na hlavní budovu hned ráno a pak v poledne, jak tomu bylo dosud.

Úsek ochrany fondů byl nucen z důvodu úsporných opatření přistoupit k omezení obalování knih samolepicí fólií. Již dlouhodobě nejsou obalovány knihy určené k prezenční výpůjčce, nyní také některé méně žádané tituly půjčovány absenčně, a to asi z 50%.

V průběhu roku byly postupně přesunovány knihy z hlavní budovy do depozitáře v Hejčíně, aby byl uvolněn prostor pro uložení nových přírůstků. Přemístění se týkalo úseků dvou signaturních řad kvartových a oktávových formátů, konkrétně signatur 2-000.001 – 2-005.000 z prvního patra a 1-177.001 – 1-191.690 z druhého patra hlavní budovy. Celkem bylo z hlavní budovy do depozitáře v Hejčíně přesunuto 398 běžných metrů knih, přičemž plynulý přesun komplikovala nepříznivá epidemiologická situace. Po dobu čtyř měsíců bylo z důvodu odchodu pracovnice expedice do starobního důchodu expedování rozděleno mezi pracovníci ochrany fondů

Průběh rekonstrukce Červeného kostela si přišel prohlédnout i současný ministr práce a sociálních věcí Marian Jurečka, doprovázel ho autor projektu architekt Miroslav Pospíšil (vpravo), náměstek hejtmána Ivo Slavotínek (druhý zleva) a radní pro kulturu a památkovou péči Jan Žůrek (vlevo).

V listopadu 2021 se na střechu Červeného kostela vrátil sanktusník, který prošel vůbec první renovací od stavby kostela v roce 1901. Dočkal se i nových ozdobných prvků z dílny olomouckého sochaře Jana Dostála.

a řidiče, v době jejich nepřítomnosti zastupovaly pracovnice revize. Začátkem července nastoupila nová pracovní síla, přesunutá ze zrušené recepce nové budovy. Po dobu absence expedientky bylo pozastaveno průběžné čištění fondu, posléze bylo opět obnoveno.

S nástupem letních měsíců začaly v prostorách depozitáře problémy s výskytem plísní, zasažené byly na dvě stovky exemplářů. Bohemika byla ošetřena restaurátorkou, některé cizojazyčné dokumenty musely být vyřazeny. Byla zaznamenána zvýšená vlhkost, jež byla následně denně sledována a snižována vysoušeči vlhkosti, přesunovanými aktuálně dle potřeby a naléhavosti. Přetrvávající problém byl řešen reklamací vzduchotechniky, rovněž schůzkou s dodavateli i zřizovatelem a osobní konzultací s následným proměřením vlhkosti a odběru stěrů plísní Národní knihovnou ČR. Prakticky po celou dobu bylo nutno regulovat systém zásahy dle denních výsledků vlhkosti.

Kromě nedostatečně fungující vzduchotechniky byly opakovaně reklamovány také kompaktní regály, které musely být pro opravy částečně vyklíženy, takže docházelo k blokacím fondu s omezením expedování, ovšem vždy jen krátkodobě.

Průzkum fyzického stavu novodobých fondů v roce 2021 ve VKOL neprobíhal, práce s databází byla omezena na opravy záznamů prozkoumaných exemplářů, kterých je v současné době za VKOL 13 261, a testování nové databáze. Data z průzkumu byla přesunuta ze staré agendy do nové a v souvislosti s novou aplikací průzkumu proběhlo také online proškolení pracovníků VKOL Národní knihovnou ČR.

Úsek revize pracoval po celý rok bez omezení, byly zkontrolovány všechny plánované signaturní řady a částečně také úsek z roku 2020, vynechaný z důvodu omezení pohybu mezi budovami. Navíc byla zrevidována celá signaturní řada fondu X. Kromě každoročně revidovaných podsbírek evidovaných v CES a trezoru historických fondů byly kontrolovány tyto signatury:

- II 857.001 – II 880.999,
- 2-005.001 – 2-025.000,
- 603.001 – 614.000,
- 700.001 – 723.000,
- 1-170.001 – 1-180.000,
- A4 Skl 028.001 – A4 Skl 050.000,
- X 1 – X 12.402,
- 2-005.001 – 2-012.000.

Bylo zrevidováno 134 077 svazků v depozitářích, 29 892 audiovizuálních médií uložených v multimediální studovně a 5 129 svazků v příručních knihovnách, celkem tedy 169 098 knihovních jednotek.

Restaurátorskými zákroky prošlo 175 dokumentů z fondu VKOL. Největší počet (115 svazků) tvořily noviny zasažené plísní ve sklepech hlavní budovy, kde dochází k jejich opakovanému růstu. Vedle toho bylo ošetřeno 24 starých tisků, 1 prvotisk, 4 tisky 19. století, 2 mapy, zbylých 29 svazků pochází ze 20. století a novodobých fondů. Další svazky byly ošetřeny v důsledku výskytu plísní přímo v depozitáři Hejčín. Celkem včetně novin prošlo dezinfekčními zákroky a zásahem proti plísním 261 svazků.

2.5 KNIHOVNICKÉ A INFORMAČNÍ SLUŽBY

K 1. březnu 2021 došlo ke změně v organizační struktuře Vědecké knihovny v Olomouci. Byla sloučena dvě oddělení a nově vzniklo oddělení knihovních a informačních služeb (KIS). Pod toto oddělení tedy začal spadat úsek půjčovných služeb, úsek meziknihovních výpůjčních služeb a úsek informačních služeb.

Od 26. června byla z důvodů bezpečnosti čtenářů a pokračujících stavebních prací na přístavbě Červeného kostela uzavřena studovna historických fondů a studovna vázaných novin. Půjčování knih se statutem MVS bylo přesunuto k výpůjčnímu pultu na budovu Bezručova 3.

Od 1. července došlo také z důvodu pokračujících stavebních prací k přesunu přípravný pošty do nevyužívané týmové studovny na budovu Bezručova 3. Týmová studovna byla proto zrušena a Knihovna a informační služby se musely vypořádat s novými úkoly, které příprava pošty k odeslání obnáší.

Všechny úseky KIS se po celý rok 2021 musely opět vypořádat s dopady pandemie covidu-19. Knihovna byla zcela uzavřena od 4. ledna do 14. února 2021. Od 15. února až do 10. dubna 2021 bylo pro čtenáře otevřeno pouze výdejní okénko knih. Služby výpůjčního pultu byly obnoveny za přísných protiepidemických opatření 12. dubna 2021. Počty čtenářů byly regulovány signalizačním světlem a službou u vchodu, aby bylo vyhověno

Fotograf Jindřich Štreit je novým členem redakční rady časopisu KROK a současně spolu s VKOL připravuje výstavu svých fotografií, která bude součástí slavnostního zahájení provozu zrekonstruovaného sálu v kostele.

protiepidemickým opatřením (omezení kontaktu mezi lidmi). Volný výběr, hlavní studovna a informační služby se pro veřejnost otevřely 10. května 2021. Sobotní provoz knihovny byl obnoven 15. května. Další vlna onemocnění a zhoršující se epidemiologická situace však zapříčinily opětovné uzavření volného výběru a hlavní studovny po celý měsíc prosinec.

Z důvodu onemocnění covid-19 byla knihovna pro čtenáře zcela nepřístupná 45 dnů i se sobotami. Všechna zavedená opatření proti šíření covidu-19 se odrazila ve statistikách, kdy došlo k výraznému poklesu výpůjček a registrací čtenářů.

Dobu uzavření knihovny zaměstnanci oddělení KIS využili k velkému úklidu ve skladech, nutným přesunům fondu a revizi knih ve volném výběru a příručních knihovnách. Dále pak věnovali čas svému vzdělávání a sebe-rozvoji.

Zaměstnanci oddělení informačních technologií a oddělení KIS mohli využít zkušenosti nabyté z roku 2020. Při uzavření knihovny se výpůjční doby všech dokumentů automaticky prodlužovaly, a to i v případě, že byl vyčerpán počet prolongací nebo když byly dokumenty rezervované dalšími čtenáři. Automatické prodlužování výpůjční doby bylo ukončeno 22. dubna. Registrace uživatelů byly opět automaticky prodlužovány, a to opakovaně vždy o jeden týden, aby všem zůstal zachován přístup k elektronickým informačním zdrojům. Upomínkové řízení bylo pozastaveno u všech knih v prodlení, aby nedocházelo k navyšování dlužných částek. Všechny knihy, které byly v té době připraveny u výpůjčního pultu, tam zůstaly a data jejich vyzvednutí se posunovala tak, aby bylo možné si je vyzvednout po otevření knihovny. Oddělení informačních technologií také nastavilo možnost objednávat knihy v online katalogu z volného výběru, což při běžném provozu knihovny není možné.

O všech změnách byli čtenáři informováni prostřednictvím webu VKOL, sociálních sítí a také prostřednictvím informačních plakátů umístěných na vchodových dveřích knihovny. Velké množství uživatelů knihovny se na informace dotazovalo telefonicky a e-mailem.

V době otevření výdejního okénka byla od 8. března pro čtenáře navíc spuštěna nová služba, a to doručování prostřednictvím Zásilkovny. Do konce prosince bylo touto službou půjčeno a posláno 404 knih.

Od 10. května se situace začala postupně stabilizovat, počet výpůjček se přiblížil k obvyklým číslům v tomto období. Navíc nebyla knihovna v letních měsících na čtrnáct dnů uzavřena jako v době před pandemií covidu-19, a to kvůli omezením v první polovině roku.

V roce 2021 bylo rozesláno 37 ředitelských upomínek na 93 knih za 10 200 Kč. Dořešeno bylo 28 upomínek, 9 zůstává v upomínkovém řízení. Právnímu zástupci bylo předáno 8 případů, ze kterých byly dořešeny 4.

V roce 2021 došlo k poklesu čtenářů na 9 811 (v roce 2020 to bylo 11 363) a poklesu celkového počtu výpůjček na 248 100 (v roce 2020 šlo o 284 230), a to z důvodu trvání pandemie covidu-19 a zpřístupnění děl online, u kterých nevypřela autorská práva, ze strany Národní knihovny České republiky.

Do biblioboxu bylo během roku 2021 vráceno 48 487 knih, což je o 15 549 knih více než v roce 2020. Důvodem je bezkontaktní způsob vrácení, který byl čtenářům doporučován a na který si v průběhu pandemie zvykli.

Nejvíce knih se v roce 2021 půjčilo dne 26. února – 1 062 a nejvíce knih se vrátilo dne 10. května – 1 365 (den, kdy se pro čtenáře otevřel výpůjční pult a čtenáři mohli přijít do knihovny).

Úsek meziknihovních informačních služeb VKOL zpracoval v roce 2021 celkem 9 190 požadavků.

O výpůjčky knih a kopie z novin a časopisů, které jsou uloženy ve skladech VKOL, požádalo 353 českých knihoven. Ty také odeslaly na úsek MVS 7 175 objednávek, 359 požadavků bylo ze zahraničí.

V rámci úseku meziknihovních výpůjčních služeb je zařazeno také pracoviště mezinárodní meziknihovní služby, které je jedním ze šesti pracovišť v České republice specializujících se na tuto službu. MMVS v roce 2021 přijalo 1 041 požadavků. Přibližně ¾ z nich byly z mimo olomouckých knihoven, především z univerzitních knihoven v Ostravě a Opavě.

Požadavky na výpůjčky a kopie byly odeslány 223 knihovnám ve 26 zemích.

Požadavky meziknihovních služeb	přijaté	vyřízené
Požadavky zahraniční MS	1 041	979
Požadavky vnitrostátní MS	615	478
Požadavky knihoven na dokumenty z fondu VKOL	7 534	7 429
Celkem	9 190	8 886

Vkládání „poselství pro budoucí generace“ do nových pouzder proběhlo za přítomnosti hejtmana Olomouckého kraje Josefa Suchánka (vlevo), radního pro kulturu a památkovou péči Jana Žúrka a ředitelky VKOL Ivety Tiché.

Součástí odkazu pro budoucí generace je i společná fotografie zaměstnanců VKOL, foceno v září 2021.

V době uzavření knihovny v důsledku pandemie covid-19 se zajišťovaly služební výpůjčky pro pracovníky oddělení informačních služeb z důvodu excerptce časopisů a pro pracovníky informačních a půjčovných služeb pro potřeby zhotovení fotokopíí v rámci MVS. Dále probíhaly práce na revizi fondů a na kompletaci časopisů, celkem bylo zkompletováno 3 587 titulů časopisů.

Výpůjčky periodik z důvodu uzavření knihovny v porovnání s rokem 2020 klesly na 6 553 knihovních jednotek (v roce 2020 – 8 320 knihovních jednotek).

Studovna vázaných novin nabízí uživatelům možnost prezenčního studia vázaných novinových a časopiseckých svazků od 19. století až po současnost. Žadatelům bylo v roce 2021 půjčeno 1 813 svazků. Ve studovně jsou uživatelům k dispozici 2 počítače k prohlížení obsahu digitálních knihoven, tiskárna velkých formátů a čtečky mikrofilmů.

Všechny výsledky úseku meziknihovních služeb a studovny vázaných novin byly ovlivněny několikaměsíčním uzavřením knihovny pro veřejnost a omezením služeb.

Během roku 2021 bylo v hlavní studovně poskytnuto 4 493 informací. Zaznamenáno zde bylo 3 599 návštěv čtenářů. Informační služba hlavní studovny zprostředkovala v roce 2021 celkem 8 247 výpůjček svázaných časopisů a monografií. Do hlavní studovny přišlo na internet 110 návštěv. Všechny statistické údaje jsou ovlivněny uzavřením hlavní studovny pro čtenáře ve dnech 1. 1. – 9. 5. 2021 a 1.–31. 12. 2021.

Také multimediální studovna ve srovnání s rokem 2020 opětovně zaznamenala, vzhledem k pandemii covid-19 a následným hygienickým opatřením ve VKOL, pokles návštěvnosti. Studovnu navštívilo 1 628 uživatelů (v roce 2020 – 3064 uživatelů; v roce 2019 – 5984 uživatelů). Výrazně poklesl počet návštěv na internet – 1057 uživatelů. I v době uzavření knihovny byly v multimediální studovně zprostředkovány výpůjčky CD a zvukové knihovny čtenářům na základě e-mailových objednávek. Půjčovány byly CD převážně s hudbou a mluveným slovem a audio nahrávky pro děti. Celkový počet půjčených dokumentů byl 3 524 ks (CD, CR, DVD a čteček). Z fondu zvukové knihovny z produkce knihovny K. E. Macana pro zrakově handicapované uživatele bylo zapůjčeno 272 CD. Zrakově handicapovaní uživatelé si včetně nabídky CD jiných vydavatelství zapůjčili celkem 738 audioknih. Provoz studovny byl od jejího uzavření od ledna obnoven dne 10. 5. 2021 nejdříve bez přístupu na internet, pouze v rámci poskytování výpůjčních služeb. Bez přístupu na internet fungoval provoz studovny také v závěru roku.

Informační služby zodpověděly v roce 2021 10 706 ústních a telefonických informací, z toho pracovníci informační služby v místnosti čtenářských katalogů poskytli 6 213 informací a pracovníci informační služby v hlavní studovně zaznamenali 4 493 informací. Každodenně byly zodpovídány dotazy zasílané elektronickou poštou. Písemných informací bylo vypracováno 637 (obsahovaly 5 969 záznamů). Vzhledem k vládním opatřením proti šíření covid-19 nebylo umožněno čtenářům navštěvovat pracoviště informační služby ani hlavní studovnu ve dnech 1. 1. – 9. 5. 2021. Hlavní studovna byla uzavřena i po celý měsíc prosinec.

V roce 2021 bylo v úseku informačních služeb vypracováno 39 rešersů. Nejvíce rešersů se týkalo literatury, výchovy a vzdělávání a zdravotnictví. O rešerse je zájem především z řad odborné veřejnosti, ale i studentů.

Již čtvrtým rokem byly informační služby každou středu zapojené do služby chat Ptejte se knihovny, v rámci této služby bylo v roce 2021 zodpovězeno 91 dotazů. Nejvíce dotazů se týkalo textů písní, dohledání předků, pravopisu, původu příjmení, darování knih, schválených křestních jmen, významu slov. V rámci služby Ptejte se knihovny bylo zodpovězeno 9 dotazů. Informační služby aktivně spolupracovaly s oddělením doplňování a zpracování fondů – navrhly k doplnění knihovního fondu 368 knih.

Komplexní doplňování a aktualizace fondů příručních knihoven (PK) ve správě úseku IS probíhaly průběžně po celý kalendářní rok. Do PK v hlavní studovně bylo v průběhu roku 2021 nově doplněno 10 svazků knih. V současnosti obsahuje PK hlavní studovny 2 207 knih. V roce 2021 bylo do služební PK IS nově doplněno 65 svazků knih. V současnosti obsahuje PK IS 4 771 knih. Byla provedena revize příruční knihovny informačních služeb.

Přístupu do on-line databáze norem Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví v hlavní studovně využilo 6 zájemců. Půjčeno bylo 13 papírových norem, zpracováno 754 patentů.

V databázi regionálních osobností REGO byly v roce 2021 opraveny či doplněny údaje (úmrtí, literatura, poznámka) u 395 osobností. Báze je přístupná v rámci on-line katalogu knihovny.

V roce 2021 využívala VKOL následující elektronické informační zdroje a databáze:

- ANAL,
- Anopress,
- Databáze norem ČSN,

V úterý 5. října byla v Pevnosti poznání slavnostně zahájena výstava Zahrada zdraví. Botanické knihy šesti století ve fondu VKOL. Vernisáže se zúčastnila také ředitelka VKOL Iveta Tichá, náměstek hejtmana Dalibor Horák (vlevo), ředitel webového portálu olomouc.cz David Kopřiva (druhý zprava) a marketingový pracovník VKOL Josef Kaštil.

Ve středu 22. 9. 2021 proběhl v kapli Božího Těla další ročník oblíbeného literárního festivalu Noc literatury, pozvání přijala herečka a dabérka Valérie Zawadská, herec Lukáš Melník (uprostřed) či sólista MDO Jakub Rousek.

- Databáze patentů,
- Digitální knihovna Kramerius,
- EBSCO - Academic Search Complete,
- Bookport,
- Manuscriptorium,
- Naskenované lístkové katalogy 1801–1959,
- On-line katalog,
- REGO,
- Web of Science.

2.6 KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ AKCE PRO VEŘEJNOST

Rok 2021 byl, stejně jako rok předchozí, co se týče konání kulturních akcí pro veřejnost, výrazně ovlivněn pandemií onemocnění covid-19. V důsledku toho byl počet uskutečněných akcí ve srovnání s předcházejícími roky (mimo rok 2020) podstatně nižší. Z důvodu uzavření knihovny či omezení jejího provozu na základě vládních nařízení byla řada plánovaných akcí zrušena, přesunuta na neurčito či do druhého pololetí roku 2021. V prvním pololetí roku 2021 se kulturně-vzdělávací přednášky pro veřejnost přesunuly do online prostředí a byly živě přenášeny prostřednictvím platformy ZOOM a facebookového profilu VKOL. O online přednášky byl ze strany veřejnosti velký zájem, o čemž svědčí statistiky návštěvnosti, ze kterých lze vyčíst, že v několika případech by všechny sledující návštěvníky akce sál volného výběru kapacitně nepojal. V době běžného provozu nabídla VKOL veřejnosti oblíbené cestopisné a populárně-vědecké přednášky, nechyběla ani autorská čtení, besedy a vernisáže. Nadále pokračovala spolupráce s organizací Člověk v tísni a VKOL se také opět zapojila do *Týdne pěstounství*.

Veškeré akce pro veřejnost se uskutečnily v sále volného výběru, v 1. patře hlavní budovy. Do části volného výběru byly akce přesunuty v roce 2020 z důvodu rekonstrukce Červeného kostela a s tím souvisejícím komplikovaným přístupem do přednáškového sálu v budově ředitelství. Sál byl vybaven novými židlemi a velkoformátovou TV. V době konání přednášek je volný výběr společně s německou a anglo-americkou knihovnou nadále přístupný čtenářům. Přednášející jsou vždy předem upozorněni na možný pohyb čtenářů.

Stejně jako každý rok se VKOL zapojila do celorepublikových akcí jako *Březen – měsíc čtenářů*, *Týden knihoven* či *Dny evropského dědictví*. V rámci DED se o víkendu 11. a 12. září otevřely pro veřejnost dveře depozitáře v Hejčíně. Návštěvníci mohli nahlédnout do skladů, knihařské a restaurátorské dílny a vidět „v akci“ skenovacího robota na digitalizační jednotce. Kromě prohlídky pracovišť byla pro návštěvníky připravena ukázka z fondu zakázaných knih, konkrétně erotik, a to díla autorů jako Josef Váchal či Aubrey Beardsley. Prohlídka knih byla podmíněna věkem. Každou čtvrt hodinu probíhaly na jednotlivých pracovištích komentované prohlídky. Pro malé děti bylo nachystáno pexeso a omalovánky a zájemci si také mohli sešít vlastní malou knížku a vyrobit deníček obšívaný barevnou nití a zdobený korálky.

Po roční pauze a v novém termínu se uskutečnil ve středu 22. 9. 2021 oblíbený literární festival *Noc literatury*. Před zaplněným hledištěm v kapli Božího Těla na Konviktu přečetli ukázky ze soudobé evropské literatury herečka a dabérka Valérie Zawadská a herec Lukáš Melník, dále sólisté MDO Jakub Rousek a Jiří Příbyl, kteří také zpestřili celou akci pěveckým vystoupením. Celým večerem provázel šéf souboru činohry MDO Roman Vencel.

Další z akcí pro veřejnost proběhla 4. listopadu 2021 v Umělecko-edukačním centru Art Rubikon. Pracovníci historických fondů zde představili knihu *Ve službách osvěty* věnovanou dlouholetému řediteli Studijní, dnešní Vědecké knihovny v Olomouci Bohuši Vybíralovi. Jazykovědec, překladatel, slavista, osvětový pracovník Dr. Bohuš Vybíral patřil v 1. polovině 20. století k olomoucké kulturní elitě, svou činností však jeho osobnost zdaleka převyšovala rámec moravského regionu. Sedmdesát let po jeho smrti si tak zájemci mohli jeho nevšední životní osudy připomenout na slavnostním uvedení knihy. Na akci vedle autorů promluvil také znalec Bohuše Vybírala, dlouholetý vysokoškolský pedagog UP Arnošt Skoupý. Biografie byla vydána z prostředků Institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace Moravské zemské knihovny v Brně v roce 2020.

VKOL přichystala připomínku na svého bývalého ředitele také formou výstavy v Galerii Biblio, na které si kromě panelů o životě či kulturní a vědecké činnosti Bohuše Vybírala mohli návštěvníci během celého měsíce listopadu prohlédnout také ukázky archiválií z jeho pozůstalosti a různorodé publikace jak napsané Bohušem Vybíralem, tak věnované jeho osobě.

Novou obrazovou encyklopedii Čti Jeseníky představili v sále volného výběru dva z početného týmu autorů – Lukáš Abt a historik VKOL Jiří Glonek.

V rámci Dnů otevřených dveří v depozitáři VKOL byla pro návštěvníky připravena ukázka z fondu zakázaných knih, konkrétně erotik, a to díla autorů jako Josef Váchal či Aubrey Beardsley.

Z původních deseti naplánovaných výstav se jich během roku 2021 v Galerii Biblio uskutečnilo šest. Kromě výstavy věnované Bohuši Vybírálovi se např. v letních měsících mohli návštěvníci prostřednictvím fotografií seznámit s prací nemocničních kaplanů. Výstava *Být nablízku* byla navíc doplněna o přednášku nemocničního kaplana.

Tradiční podzimní výstava Vědecké knihovny v Olomouci tentokrát proběhla ve dnech 5.–28. října 2021 v prostorách historické expozice Pevnosti poznání, a to pod názvem *Zahrada zdraví. Botanické knihy šesti století ve sbírkách Vědecké knihovny v Olomouci*. V rámci této akce se uskutečnil o víkendu 15.–17. října také interaktivní program připravený Pevností poznání pod názvem *Magické herbárium*, zaměřený na širokou veřejnost i nejmladší návštěvníky.

Výstava představila návštěvníkům celkem 25 vzácných exemplářů knih z oboru botaniky, především medicínské tisky s kapitolami o léčivých rostlinách, herbáře neboli bylináře, seznamy a atlasy rostlin, rostlinopisy, odborné i populárně-naučné botanické publikace či učebnice. Výstavní panely poskytly základní informace o jednotlivých publikacích i výběr knižních ilustrací s popiskami. Zároveň si návštěvníci mohli prohlédnout originály herbářů od 16. do 20. století, mezi jinými například druhé české vydání Mattioliho herbáře, herbář Hieronyma Bocka z roku 1630 nebo 200 let staré originály jednolistů z výpravné edice léčivých rostlin německého botanika Theodora Neese von Esenbecka.

Důležitou součástí výstavy byl doprovodný stejnojmenný katalog, který na 167 stranách seznamuje čtenáře s historickým vývojem herbářů, botaniky i botanické ilustrace. Nabízí také 25 rozšířených hesel k vybraným herbářovým položkám z fondu VKOL současně s bohatou přílohou, kterou tvoří přes 170 barevných a černobílých reprodukcí knižních ilustrací rostlin. Tato publikace vznikla díky finanční podpoře Olomouckého kraje.

Již 7. ročník festivalu *Olmützer Kulturtage* nabídl opět pestrý kulturní program pro veřejnost a speciální sekci pro školní třídy. Vzhledem ke zhoršení covidové situace v Olomouckém kraji došlo ke snížení počtu návštěvníků festivalu. Celková účast činila 909 návštěvníků, z toho 539 akce pro veřejnost, 370 akce pro školní třídy.

Podařilo se navázat spolupráci s novými partnery, např. Umweltzentrem Dresden a Centrem ekologických aktivit Sluňákov, kteří v Olomouci prezentovali své aktivity.

Udržitelnost a gender byly leitmotivy letošního ročníku festivalu. Ředitel Umweltzentra Dresden byl na pracovní návštěvě v Ekologickém centru Sluňákov, kde diskutoval se svými českými kolegy nad možnostmi další spolupráce na aktuálních tématech a vhodných formátech akcí pro veřejnost. Ze společných témat byla zájemcům nabídnuta ornitologická procházka s pozorováním ptáků na Chomoutovském jezeře, Umweltzentrum Dresden zase prezentovalo svoji záchrannou ptačí stanici. Hlavní téma – udržitelnost v knihovnách – bylo podpořeno instalací tzv. ekokola, jehož pomocí se generuje elektřina na promítání dokumentů s ekologickou tematikou, v prostoru německé knihovny.

Festivalová sekce Sudetská historie nabídla prezentaci o vzniku knihy *Lesní růžička* zapomenutého německy píšícího autora Wolfa Waldheima a propojila studenty olomoucké germanistiky s dalšími zájemci o regionální historii Jesenicka. Přímo na žádost německých pamětníků odsunu z Libavska se podařilo uskutečnit dvě besedy s gymnazisty, které byly velmi pozitivně hodnoceny jak žáky, tak pedagogy. Gender problematiku přijel prezentovat do Olomouce kolektiv německého feministického magazínu *Naturtüb*.

Díky tříleté spolupráci se spolkem Lubavia se podařilo zajistit nahrávku rozhovoru pamětnice ze zaniklé obce Barnova paní Marie Hartig. Dále se podařilo personálně posílit tento spolek překladatelem a germanistou Michalem Urbanem, který se stal plnohodnotným členem spolku a podílí se na jeho rozvoji. Díky propagaci aktivit spolku během celého festivalu se daří nacházet další sponzory a také mladé nadšence, kteří pomáhají s obnovou kulturních památek – hřbitovů, božích muk, kapliček atp. Během výletu na Libavsko došlo k navázání mezigeneračního dialogu mezi studenty germanistiky, kteří tlumočili vzpomínky pamětníků na místě jejich zaniklých domů a vesnic.

Festival byl finančně podpořen Česko-německým fondem budoucnosti, Velvyslanectvím SRN, Olomouckým krajem, statutárním městem Olomouc a dalšími partnery.

Přehled výstav v Galerii Biblio v roce 2021:

- 7. 6. – 31. 8. 2021 *Být nablízku*,
- 8.– 26. 9. 2021 *Vzdělání pro všechny. Odkaz J. A. Komenského*,
- 27. 9. – 9. 10. 2021 *Historie basketbalového klubu Dukla Olomouc*,
- 14.–30. 10. 2021 *Isolde Ohlbaum – Bilder des literarischen Lebens*,
- 5.–30. 11. 2021 *Sloužil jsem knihám*,
- 2.–30. 12. 2021 *Osudy Romů za druhé světové války*.

Pořádání Kinderklubu zajišťuje Centrum pro výuku rané němčiny.

V rámci 7. ročníku festivalu Olmützer Kulturtage proběhl i oblíbený Libavský špacír.

Kulturní akce uskutečněné v roce 2021

- 4. 2. online cestovatelská přednáška Michala Štěpánka *Kyrgyzstán – v zemi nomádů a nebeských hor*,
- 24. 2. online přednáška Petra Horálka *Sedm perel astronomie*,
- 4. 3. online promítání dokumentárního filmu *Ahoj, Robote*,
- 10. 3. online cestovatelská přednáška Davida Hainalla *Balkán – krásný, tajemný, známý a přívětivý*,
- 15. 3. online přednáška Mgr. Lenky Piper *O krásných knihách a krásné literatuře*,
- 22. 3. online přednáška Mgr. Kateřiny Byrtusové Čerhonohorské *Jak čist media? Fake news a dezinformace*,
- 29. 3. online přednáška Mgr. Anny Bílé *Bookstagram, booktube a knižní podcasty: platformy pro knihomily 21. století*,
- 12. 4. online cestovatelská přednáška Michala Štěpánka *Valašsko – tady jsem doma*,
- 20. 4. online přednáška centra PEXIS *Home office – co na to vaše tělo?*,
- 21. 4. online přednáška psychologa Mgr. Petra Hrocha *Rodiny v lockdownu*,
- 5. 5. online přednáška Mgr. Matěje Mately *Věhlasný lékař dr. Adolf Lorenz, rodák z Vidnavy, a jeho syn Konrad*,
- 12. 5. online cestovatelská přednáška Michala Štěpánka *Indie – divoká a nespoutaná*,
- 19. 5. online *Workshop cestovatelské a dokumentární fotografie* Davida Hainalla,
- 2. 6. online přednáška Mgr. Vladimíra Sochy *Rekordy živé přírody*,
- 10. 6. vernisáž výstavy *Být nablízku*,
- 21. 6. promítání filmu *Der Junge muss an die frische Luft* v rámci Klubu německého filmu,
- 23. 6. cestovatelská přednáška Mgr. Josefa Kaštila *Peru – klenot Jižní Ameriky*,
- 18. 8. promítání dokumentárního filmu *Čadár, cesta po řece*,
- 26. 8. přednáška PhDr. ThLic. Mgr. Marty Hošťálkové, Th.D., Ph.D., *Péče nemocničního kaplana o spirituální potřeby pacientů*,
- 9. 9. beseda s psychologem Mgr. Petrem Hrochem *Jak se žije dětem z pěstounské péče*,
- 11. a 12. 9. *Dny otevřených dveří v depozitáři VKOL*,
- 16. 9. cestovatelská přednáška Jana Sýkory *Po Česku v Moldavsku – Ladobroci*,
- 20. 9. promítání filmu *Transit* v rámci Klubu německého filmu,
- 21. 9. *Speak-Dating* na Horním náměstí,
- 22. 9. literární happening *Noc literatury*,
- 30. 9. přednáška Věry Svozilové *Cesta k sobě*,
- 4. 10. online CoderDojo pro veřejnost – *Hra „Snake“*,
- 5. 10. vernisáž výstavy *Zahrada zdraví. Botanické knihy šesti století ve fondu VKOL (Pevnost poznání)*,
- 5. 10. autorské čtení Lucie Faulerové – *Smrtholka*,
- 6. 10. cestovatelská přednáška Tomáše Štěpána *Kanada – můj druhý domov*,
- 13.–27. 10. festival *Olmützer Kulturtage*,
- 13. 10. knižní SWAP,
- 13. 10. slavnostní zahájení festivalu a světelná instalace Mehr Licht,
- 13. 10. promítání filmu Helmut Newton: *Nestoudná krása*,
- 4. 10. vernisáž výstavy fotografií Isolde Ohbaum,
- 14. 10. prezentace knihy *Hunger* feministické skupiny Naturtüb,
- 15. 10. česko-německý *Multikultiekoslam*,
- 16. 10. ekologická procházka *Tah ptáků* na Chomoutovském jezeře,
- 18. 10. přednáška Pavly Apostolaki *Ostrov Bodamského jezera*,

Po roční pauze se uskutečnil 29. ročník konference Bibliotheca Antiqua. V prostorách Arcidiecézního muzea přivítala hosty také ředitelka VKOL Iveta Tichá.

Na slavnostním představení publikace o dr. Bohuši Vybíralovi Ve jménu osvěty promluvil také historik Arnošt Skoupý.

- 19. 10. promítání filmu *Gundermann*,
- 20. 10. beseda s překladatelkou Janou Zoubkovou,
- 21. 10. prezentace aktivit Umwelzentra Dresden s Markem Liebscherem,
- 22. 10. online prezentace absolventů olomoucké germanistiky *Alumni Event*,
- 23. 10. procházka s Jindřichem Machalou *Libavský špacír*,
- 23. 10. divadelní představení *Zkáza totálního myšlení*,
- 24. 10. procházka *Po stopách památek německé Olomouce*,
- 24. 10. komentovaná prohlídka freskového sálu Komenia,
- 25. 10. prezentace projektu *Objevování zapomenutých Sudet* nakladatelství Surbanz,
- 25. 10. *Hospodský kvíz*,
- 26. 10. přednáška *Krajina Hané a město Olomouc pod hrozbou sucha a horka* s Michalem Lehnertem a Martinem Rulíkem,
- 26. 10. prezentace knihy Martina Hájka *Olomoučtí Němci*,
- 26. 10. prezentace *Jak na Goethe-/ÖSD certifikáty*,
- 27. 10. filmové promítání českých a německých krátkých filmů *Feinkost*,
- 2. 11. přednáška PhDr. Zdeňka Doskočila, Ph.D., *V žaláři a vyhnanství – Ladislav Novomeský*,
- 4. 11. slavnostní představení knihy *Ve službách osvěty* (Umělecko-edukační centrum Art Rubikon),
- 11. 11. přednáška Mgr. Martina Golce, Ph.D., *Halštatská Býčí skála. Minulost, přítomnost a budoucnost*,
- 22. 11. cestovatelská přednáška Tomáše Vejmoły *Na kole do Gruzie a zpět*,
- 30. 11. Lukáš Abt a Jiří Glonek – představení knihy *Čti Jeseníky*,
- 2. 12. vernisáž výstavy *Osudy Romů za druhé světové války*,
- 2. 12. online přednáška Martina Schustera *Dějiny Romů a jejich pronásledování za druhé světové války*.

2.7 KONFERENCE A VZDĚLÁVACÍ AKCE

V prostorách Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci se ve dnech 7.–9. září 2021 uskutečnil 29. ročník celostátní konference *Knihovny současnosti*, tématem byla tentokrát nová *Koncepce rozvoje knihoven na léta 2021–2027*. Konferenci pořádá Sdružení knihoven ČR (SDRUK) a VKOL jako vždy pomáhala jak s přípravou, tak organizací celé akce. Pracovníci VKOL měli na starost zejména registraci účastníků, označení učeben, sálů a celého areálu, kde konference probíhá, nebo zajištění provozu šatny. Po celou dobu konání konference také poskytovali účastníkům základní informace a řešili akutní problémy, stejně jako dohlíželi na technické zajištění fungování firemních stánků a bezproblémový provoz v jednotlivých přednáškových sálech.

Ve dnech 3. a 4. listopadu 2021 se konala konference *Bibliotheca Antiqua*. Vědecká knihovna v Olomouci konferenci pořádá již třicet let, vzhledem k epidemiologické situaci byla ale v roce 2020 konference zrušena, proto se v roce 2021 jednalo o 29. ročník. Setkání se od roku 2008 koná v Arcidiecézním muzeu v sále Mozarteum. Díky vstřícnosti jeho zaměstnanců a vedení se akce mohla konat i přes probíhající rekonstrukci muzea a jeho uzavření. Konferenci pořádá VKOL společně se Sdružením knihoven ČR.

Konference se zúčastnilo celkem 40 účastníků z České republiky a Slovenska. Spektrum účastníků z hlediska jejich působení pokrývalo všechny typy paměťových institucí – knihovny, muzea, archivy, rovněž se zúčastnili zástupci několika univerzit a ústavů Akademie věd ČR. Z celkem 19 avizovaných příspěvků jich nakonec zaznělo 17. Rozmanité byly i jednotlivé příspěvky, za všechny lze zmínit vystoupení dr. Vaculínové *Literární tvorba na jezuitské akademii v Olomouci v letech 1597–1598 a její odraz v tiskařské produkci*, upozorňující na působení jezuitů Johanna Clingeria v Olomouci; příspěvek dr. Kašparové *Kníží odkaz „Pařížana se srdcem v Napajedlích“ a knihy jiných osobností s moravskými kořeny v pařížských knihovnách*, který se pro změnu zabývá českou stopou v Paříži 20. století; či vystoupení doc. Juríkové *Pohraničné mestečko Skalica v barokových tlačích aneb tam de sa do huby nalévá a honem vyprávjá*, které autorka na konci odlehčila poukázáním na osobitost Záhoria.

Tradiční sborník, vytištěný před začátkem samotného setkání, obsahoval 12 příspěvků. Část příspěvků tvořily texty připravené na zrušenou konferenci v roce 2020. Ty byly doplněny přibližně z jedné třetiny dalšími příspěvky. Zbýlá vystoupení se týkala zpravidla informací o probíhajících projektech a výstavách.

Členové Komise pro kulturu a památkovou péči Olomouckého kraje na návštěvě studovny historických fondů.

Během roku 2021 proběhly dvě porady ředitelů pověřených knihoven, na kterých nechyběli ani zástupci Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Během jednání se účastníci vyslovili pro stejný model dalšího ročníku konference s off-line setkáním a tištěným sborníkem. V rámci diskuse na toto téma zmiňovali účastníci jedinečnou atmosféru osobního setkání a pro případ další podzimní epidemiologické komplikace upřednostňovali odložení konference před on-line meetingem. Rovněž rezonovalo jednoznačné spojení tištěného sborníku a konference starotiskařů, jak bývá také konference nazývána. Na závěr konference proběhlo představení knihy *Ve službách osvěty* věnované dlouholetému řediteli Studijní, dnešní Vědecké knihovny v Olomouci Bohuši Vybíralovi. Vědecká knihovna připravuje v obdobném formátu i 30. ročník konference, který je po dohodě s Arcidiecézním muzeem plánován na 8. a 9. listopadu 2022.

Mezi vzdělávací aktivity knihovny patří kurzy internetové gramotnosti pro seniory. Zajišťují je informační služby, které připravují a vedou kurz pro seniory začátečníky i kurz pro pokročilé seniory. Tyto kurzy však proběhly v roce 2021 vzhledem k epidemické situaci jen v říjnu a listopadu a jednalo se o 13 kurzů pro pokročilé seniory.

Kurz pro seniory začátečníky bývá zaměřen na získání základních znalostí práce na PC, vyhledávání na internetu, vyhledávání v katalogu VKOL, na e-mailovou poštu, psaní ve Wordu, použití flash disku a na práci s chytrým telefonem. Kurz pro pokročilé seniory se zaměřil na práci s Wordem, Excelem, PowerPointem, základní úpravu fotografií a práci s tabletem či telefonem.

Pro studenty středních i vysokých škol byly vytvořeny knihovnické lekce, ve kterých jsou studenti seznámeni s možnostmi katalogů: Národní knihovna Praha (souborný katalog, články), Vědecká knihovna v Olomouci (knihy, dohledání článků), EBSCO, Knihovny.cz a další oborové databáze, které je možné využít při studiu na vysoké škole. Druhá část lekcí je věnována citační etice, tj. jak citovat v textu a jak vytvořit seznam literatury v závěru práce v rámci platných norem. Tyto lekce korespondují s požadavky vyučujících a studentů. Kvůli vládním opatřením proti šíření koronaviru musely být tyto lekce v roce 2021 omezeny, proběhly jen v měsících květen, září, říjen, listopad a prosinec.

Na Střední zdravotnické škole a Vyšší odborné škole zdravotnické E. Pöttinga (SZŠ a VOŠz) proběhla školení zaměřená na citační etiku, na katalogy a databáze z oblasti medicíny a ošetrovatelství. Pro Katedru slavistiky UP byla přednáška zaměřena na citační etiku. Na Slovanském gymnáziu byla školení zaměřená na vyhledávání v katalogích, databázích a na správné citování. V rámci lekcí byla studentům nabídnuta možnost konzultací přímo v knihovně, studenti tedy mají možnost řešit konkrétní problémy, které při psaní mají.

V roce 2021 pokračovala výuka studentů historie, kteří docházejí do studovny historických fondů na praxi spojenou s digitalizací historických dokumentů (staré tisky, bohemika 19. století apod.), zpracováním digitálních objektů a prací s knihovnickým systémem Aleph. Během roku 2021 byly takto zpracovány a doplněny záznamy přibližně 1 400 svazků.

Škola	Typ lekce	Počet školení	Počet hodin
Katedra slavistiky UP Olomouc	Citační etika	1	2
Slovanské gymnázium Olomouc	Vyhledávání v katalogích, databázích a citační etika	8	16
SZŠ a VOŠz Pöttingeum	Vyhledávání v katalogích, databázích a citační etika	8	16
Senioři pokročilí	práce s Wordem, Excelem, PowerPointem, základní úprava fotografií a práce s tabletem či telefonem	13	26

V roce 2021 provedly informační služby 13 všeobecných exkurzí pro školy. Řada plánovaných exkurzí musela být zrušena vzhledem k opatřením proti šíření covid-19.

V roce 2021 VKOL pokračovala v pořádání bezplatných klubů programování pro děti ve věku 7–17 let tzv. *CoderDojo*. Celosvětový projekt CoderDojo se snaží šířit „informatické myšlení“, děti a mladí lidé se učí za pomoci mentorů vzdělaných v oblasti IT například postaví webové stránky, vytvoří mobilní aplikaci nebo naprogramovat počítačovou hru. Jako bonus získávají schopnost spolupráce a sociální interakce. Olomoucký klub CoderDojo funguje v počítačové učebně čtvrtým rokem. Program pro cca 24 nindžů, kteří jsou rozděleni do dvou skupin, připravovali čtyři mentoři. Mladší děti si oblíbily robotickou hračku Ozobot, která je výbornou pomůckou pro objasnění základů programování. Se staršími dětmi se mentoři věnovali základům programování ve Scratchi a Pythonu. Vzhledem k epidemiologické situaci kurzy pokračovaly v online prostředí a byly zaměřeny na základy vytváření webových stránek. Každoroční setkání CoderDojo klubů z celé České republiky se v roce 2021 konalo v online prostředí.

V průběhu školního roku plánovala německá knihovna ve spolupráci s nakladatelstvím Hueber a Klett oblíbené semináře pro učitele němčiny, ovšem z důvodu covidové situace byly přesunuty z prezenční formy na formu webinářů. I v době uzavření knihovny stále probíhala komunikace s pedagogy a byl jim zasílán výběr z online akcí a didaktické materiály na zpestření výuky němčiny.

Květinové Vánoce ve VKOL. Kromě katalogu k výstavě Zahrada zdraví si zájemci mohli zakoupit také kalendář na rok 2022 a vybrat si z 12 faksimilí kolorovaného litografického jednolistu ze sbírky „Léčivé rostliny!“, která se řadí k nejdůležitějším a nejrozsáhlejším herbářům 19. století.

Vánoční výzdoba v hlavní budově se dočkala mnoha pochval od čtenářů a návštěvníků knihovny.

Centrum pro výuku rané němčiny zajišťuje organizaci *Kinderklubu*, který se konal jen třikrát prezenčně, ostatní měsíce byla výuka zajištěna formou výukového videa. Tato forma vzdělávání je ovšem finančně náročnější a bylo potřeba zajistit dodatečný příspěvek od Goethe Institutu.

Z již tradičních akcí se podařilo realizovat soutěž v předčítání v němčině *Bücherwurm*, opět formou zaslání audia či videa s nahráním úryvkem textu, které následně porota ohodnotila. Oproti loňskému roku se přihlásilo již 16 základních a středních škol a žáci mile překvapili svými nápady a kreativitou.

Projekt jazykových animací *Deutsch ist super!* má žákům 5. a 6. tříd základních škol zábavnou formou představit němčinu před volbou 2. cizího jazyka. Tyto animace jsou realizovány přímo na školách studenty němčiny z 3.–5. ročníků Ústavu cizích jazyků Pedagogické fakulty UP a jsou pedagogy velmi kladně hodnoceny. V letošním roce se podařilo realizovat animace pro čtyři školy z Olomouce a okolí. Tento projekt je realizován za finanční podpory Bohemia Troppau ops.

Vzdělávací akce pořádané německou knihovnou

- 15. 1. *Kinderklub* – výukové video,
- 17. 2. *Kinderklub* – výukové video,
- 17. 3. *Kinderklub* – výukové video,
- 19. 4. *Kinderklub* – výukové video,
- 15. 5. *Kinderklub* – výukové video,
- 16. 6. *Kinderklub* v parku,
- 16. 6. komentovaná prohlídka výstavy plakátů *Deutsche städte und Landschaften*,
- 17. 6. komentovaná prohlídka výstavy *Märchenland* a film *Aschenputtel*,
- 21. 6. vyhlášení výsledků soutěže v předčítání *Bücherwurm Olomouc 2021*,
- 8. 10. jazyková animace *Deutsch ist super!*,
- 12. 10. promítání filmu pro školy *Who am I – Kein System ist sicher*,
- 15. 10. jazyková animace *Deutsch ist super!*,
- 20. 10. *Kinderklub*,
- 2. 11. komentovaná prohlídka výstavy *Märchenland* a film *Aschenputtel*,
- 3. 11. *Kinderklub*,
- 4. 11. exkurze německé a anglo-americké knihovny,
- 5. 11. jazyková animace *Deutsch ist super!*,
- 8. 11. komentovaná prohlídka výstavy *Erfinderland Deutschland*,
- 8. 11. exkurze německé a anglo-americké knihovny,
- 12. 11. jazyková animace *Deutsch ist super!*

2.8 VZDĚLÁVÁNÍ ZAMĚSTNANCŮ

Stejně jako další oblasti bylo i vzdělávání zaměstnanců ovlivněno epidemií nového koronaviru. Řada zrušených plánovaných vzdělávacích akcí se postupně přesunula do online prostředí, zaměstnanci VKOL se tak měli možnost vzdělávat i v době uzavření knihovny.

Počet hodin vzdělávání v jednotlivých odděleních VKOL	
ředitelství	196,0
oddělení doplňování a zpracování fondů	76,0
oddělení ekonomiky a provozu	36,0
oddělení informačních technologií	705,0
oddělení knihovních a informačních služeb	352,0
oddělení regionálních služeb knihovnám Olomouckého kraje	82,5
oddělení správy fondů a historických fondů	143,0
celkem	1590,5

2.9 OCHRANNÉ REFORMÁTOVÁNÍ

Na digitalizační jednotce bylo během roku 2021 zdigitalizováno celkem 78 834 stran. Pracoviště se specializovalo především na digitalizaci periodik a v první řadě novin v rámci projektu programu VISK 7 a EODOPEN. Bylo zdigitalizováno ostravské vydání seriálu *Mladá fronta* a dokončeno zpracování periodika *Nová svoboda* z 80. let 20. stol. V rámci projektu EODOPEN bylo zdigitalizováno 322 titulů.

Digitalizační jednotka byla opět zapojena do *Dnů otevřených dveří v depozitáři VKOL*, kdy ji během dvou dnů, 11. a 12. 9. 2021, navštívilo cca 115 návštěvníků. Na digitalizační jednotce proběhla také exkurze studentů Letní školy slovanských studií. Ve spolupráci s pracovníky digitalizační jednotky byla vypracována bakalářská práce, která popisuje proces zálohování na digitalizačním pracovišti VKOL a navrhuje efektivnější proces zálohování.

V digitální knihovně Kramerius 5 byly zpřístupněny dokumenty z roku 1950. Byly dokončeny opravné práce na projektových datech z let 2019 a 2020, která byla uložena na krajské LTP Archivematica. Polovina z nich byla extrahována a připravena pro odeslání do LTP Národní knihovny.

Pracovníkům digitalizační jednotky byl předán nástroj na ořez skenů pomocí strojového učení. Vzhledem k tomu, že výstupní obrazové soubory vykazují podstatné množství nepřesností (rozeznávání hranic stran), nebude nástroj zatím zařazen do workflow digitalizační jednotky.

V jazyce markdown byla vytvořena dokumentace workflow DJ přes řešení Material for MkDocs. Je zaměřena na popis procesu digitalizace od přípravné fáze (strategie, projekty, výběr dokumentů) přes vlastní produkci (skenování, ořezy, metadata) po prezentaci (zpřístupnění v digitální knihovně Kramerius, odkazy do databází) a archivaci a zálohování (Archivematica aj.). Dokumentace je zamýšlena jako manuál / učebnice pro nové pracovníky, brigádníky apod.

Vzhledem k havarijnímu stavu digitalizační jednotky byla vytvořena analýza, jejímž cílem je popsat stav HW a SW krajské digitalizační jednotky včetně vazeb na krajský digitální repozitář za účelem volby vhodného způsobu obnovy hardwaru a softwaru digitalizační jednotky.

V oblasti mikrofilmování došlo v lednu k redukci pracovní kapacity ze dvou úvazků na jeden. Ochranné mikrofilmování se v roce 2021 soustředilo především na dokončení zpracování významného deníku *Selské listy* se signaturou III 55.999 a IV 55.999. Jde o *Selské listy: orgán „Českomoravského spolku selského pro Moravu“*. Olomouc: Českomoravský spolek selský pro Moravu, 1884–1919 a *Selské listy: hlasy republiky: orgán republikánské strany československého venkova*. Olomouc: Českomoravské podniky tiskařské a vydavatelské, 1922–1941, u nichž byly na mikrofilm převedeny přílohy:

- *Besedy mládeže* (1920–1921),
- *Selské besedy* (1921–1922),
- *Besedy* (1923–1925),
- *Hospodářský obzor* (1929–1930),
- *Selské cepy* (1908–1909, 1913–1914).

Dalším titulem reformátovaným na mikrofilmové médium byl soubor titulů pod signaturou III 62.210, konkrétně jde o:

- *Snahy lidu: zemský orgán strany národně-sociální na Moravě*. Brno: Zemský výkonný výbor národně-sociální strany, 1908–1909,
- *Moravský lid*. Brno: Zemský výkonný výbor národně-sociální strany, 1909–1914,
- *Socialistická budoucnost: list českých socialistů na Moravě*. Brno: Zemský výkonný výbor strany národně sociální na Moravě, 1918–1924,
- *Moravské slovo*. Brno, 1925–1942,
- *Večerní Moravské slovo*. Brno, 1936–1941,
- *Pondělník Moravské slovo*. Brno, 1935–1942.

Celkem bylo mikrofilmováno 34 443 stran.

2.10 PŘEHLED PROJEKTŮ V ROCE 2021

Mimoškolní vzdělávání pracovníků knihoven

Řešitel: Mgr. Olga Macháčková

Program: VISK 2

Poskytovatel: MK ČR

Celkové náklady / dotace: 18 000 Kč / 12 000 Kč

Celkem proběhly 4 kurzy v rozsahu 26 hodin, kterých se zúčastnilo 85 knihovníků z 52 knihoven.

Retrokon – Bohemika 19. a 20. století

Řešitel: Mgr. Kateřina Adamová

Program: VISK 5

Poskytovatel: MK ČR

Celkové náklady / dotace: 260 774 Kč / 180 000 Kč

Dotace byla využita na zpřístupnění 7 477 bibliografických záznamů bohemik uložených ve fondu Vědecké knihovny v Olomouci v elektronickém katalogu VKOL a také v rámci Souborného katalogu ČR široké veřejnosti pro místní i vzdálené uživatele.

Ochranné obaly pro rukopisy, inkunábule a staré tisky VKOL

Řešitel: Mgr. Rostislav Krušínský

Program: VISK 6

Poskytovatel: MK ČR

Celkové náklady / dotace: 22 232 Kč / 14 000 Kč

V průběhu roku bylo firmou Emba s. r. o. vyrobeno 65 ochranných obalů pro trezorový fond VKOL. Po dodání byly všechny knihy umístěny do obalů a uloženy v trezoru.

Digitalizace rukopisu z fondu VKOL

Řešitel: Mgr. Rostislav Krušínský

Program: VISK 6

Poskytovatel: MK ČR

Celkové náklady / dotace: 28 582 Kč / 0 Kč

V období srpen–listopad proběhla digitalizace rukopisu M I 79 v AiP Beroun. s.r.o. Data digitalizace byla předána ve dvou kopiích na DVD. Podle podmínek VISK 6 byly digitální dokumenty také předány NK ČR k archivaci a zpřístupnění v Manuscriptoriu. Faktura za digitalizaci však nebyla řešitelem předána ke zpracování, proto nedošlo do konce roku 2021 k jejímu zaplacení. Tím byla porušena pravidla programu VISK 6, získaná dotace 20 000 Kč tak musela být vrácena.

Restaurování a digitalizace periodik ohrožených degradací papíru

Řešitel: Mgr. Miloš Korhoň

Program: VISK 7

Poskytovatel: MK ČR

Celkové náklady / dotace: 456 773 Kč / 319 000 Kč

Grant byl využit na zahájení digitalizace ostravské mutace periodika *Mladá fronta. Deník Československého svazu mládeže*, a to ročníků z let 1953–1972 (39 000 stran) a současně na pokračující práce na restaurování a digitalizaci

titulu *Olmützer Zwischen-Akt* z divadelních sezón 1887–1888, 1890–1901 a 1908–1909 (počet stran: 418 listů, 836 stran).

Doplňování vybraných záznamů článků do báze ANL

Řešitel: Mgr. Alexandr Hejmovský

Program: VISK 9/I

Poskytovatel: MK ČR

Celkové náklady / dotace: 84 000 Kč / 58 000 Kč

V roce 2021 bylo vytvořeno 1 200 záznamů článků, které byly zaslány do Národní knihovny ČR a staly se součástí databáze ANL.

7. ročník festivalu *Olmützer Kulturtage*

Řešitel: Bc. Miroslava Dvorská

Poskytovatel: Olomoucký kraj, Magistrát města Olomouce, Česko-německý fond budoucnosti, Velvyslanectví SRN

Celkové náklady / dotace a příspěvky: 237 987 Kč / 194 537 Kč

7. ročník festivalu *Olmützer Kulturtage* nabídl pestrý kulturní program pro veřejnost a speciální sekci pro školní třídy. Vzhledem ke zhoršení covidové situace v Olomouckém kraji došlo ke snížení počtu návštěvníků festivalu. Celková účast činila 909 návštěvníků (539 akce pro veřejnost, 370 akce pro školní třídy).

Pokračující projekty

EODOPEN - eBooks-On-Demand-Network Opening Publications for European Netizens

Poskytovatel: EU

Výzva: Support for European Cooperation Project 2019 - Call EACEA/34/2018

Řešitel: UNIVERSITAET INNSBRUCK – AT, VKOL je jedním z 15 partnerů projektu

Délka projektu: 5 let, od 1. 11. 2019 do 31. 10. 2024

Celkové náklady / dotace v aktuálním roce: 280 541 Kč / 140 270 Kč + 25 000 Kč od MK ČR na částečné pokrytí vlastního podílu projektu. V projektu bylo v roce 2021 digitalizováno 319 titulů, z toho 316 monografií a 3 periodika. Počet naskenovaných stran činil: 30 965. VKOL v rámci projektu EODOPEN nechala vyrobit set propagačních předmětů. Konkrétně byly v hodnotě cca 29 000 Kč vyrobeny tašky, tužky, propisky, šňůrky na klíče a deštníky. Dále bylo vyrobeno 24 000 knižních záložek s motivy z fondu VKOL v celkové hodnotě cca 21 000 Kč, přičemž většina motivů pochází z knih digitalizovaných v projektu.

Podpora mobility pracovníků VKOL

Program: ERASMUS+, Vzdělávací mobilita jednotlivců KA1

Poskytovatel: Dům zahraniční spolupráce

Řešitel: Mgr. Kateřina Adamová

Délka projektu: od 1. 6. 2019 do 30. 9. 2021

Celkové náklady /

dotace v aktuálním roce: 92 516,01 Kč

Z důvodu epidemiologické situace nebyly uskutečněny všechny plánované aktivity projektu, z celkové výše schválené dotace 8 211 Eur tak bylo vyčerpáno za uvedené období 6 814 Eur.

2.11 DARY

Vědecká knihovna v Olomouci přijala za rok 2021 dva finanční dary, jeden dar ve výši 5 000 Kč od čtenáře pana Iva Vymlátíla pro multimediální studovnu, za který byly nakoupené zvukové knihy, a druhý ve výši 10 000 Kč od Sdružení VIA, z.ú., na podporu akce *Hra „Snake“* v rámci projektu Meet and Code, který se zaměřuje na získávání digitálních dovedností dětí a mládeže. Dar byl určený na pokrytí nákladů souvisejících s realizací akce, k tomuto účelu byl také využit.

Knižní dary, které knihovna přijala do svých fondů, jsou popsány v kapitole 2.1 Akvizice.

2.12 REGIONÁLNÍ FUNKCE

Činnosti v oblasti regionálních funkcí v kraji zajišťuje oddělení regionálních služeb knihovnam Olomouckého kraje. Krajská knihovna je spolu s pověřenými knihovnami garantem plnění cílů regionálních funkcí v Olomouckém kraji.

Pracovníci oddělení plní a koordinují regionální funkce v kraji. Při této své práci spolupracují s pověřenými knihovnami, s Knihovnickým institutem Národní knihovny ČR a Sekcí pro regionální funkce Sdružení knihoven ČR, pravidelně se také účastní porad Sekce vzdělávání SKIP.

Mezi hlavní činnosti patří poradenská činnost, metodické návštěvy, aktualizace adresáře knihoven v kraji, budování krajského webového portálu pro knihovníky a organizace porad. Důležitou součástí této činnosti je také organizace odborného vzdělávání knihovníků.

V roce 2021 byly regionální funkce zajišťovány pro 473 obsluhovaných knihoven, oproti roku 2020 došlo k mírnému poklesu počtu knihoven (o 6 knihoven).

V roce 2021 Olomoucký kraj na zajištění a výkon regionálních funkcí vyčlenil částku 12 822 000 Kč.

Na začátku roku 2021 byla vypracovaná nová *Koncepce zajištění výkonu regionálních funkcí v knihovnách Olomouckého kraje*, která nahradila předešlou koncepci, které skončila platnost.

Rozdělení financí na výkon regionálních funkcí v roce 2021	
Městská knihovna Šumperk	2 410 939
Městská kulturní zařízení Jeseník, p. o.	712 395
Městská knihovna Prostějov	2 500 539
Knihovna města Olomouce	3 041 247
Městská knihovna v Přerově	1 409 238
Městská kulturní zařízení Hranice, p. o.	775 216
Městská knihovna Lipník nad Bečvou	624 426
Vědecká knihovna v Olomouci	1 348 000
Celkem	12 822 000

Vzdělávání knihovníků

I v roce 2021 ovlivnila epidemiologická situace průběh vzdělávacích akcí, a to hlavně ve formě školení, řada školení musela z důvodů omezení proběhnout online. Žádné z plánovaných školení však nebylo zrušeno. Na jaře a na podzim byly spuštěny dva běhy e-learningového kurzu pro knihovníky, který VKOL nabídla knihovníkům ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou v Brně. Kurz je tutorovaný, obsahuje 15 modulů a úspěšným absolventům je vystaveno osvědčení.

Celkem se uskutečnilo 13 vzdělávacích akcí, kterých se zúčastnilo 334 knihovníků.

Seznam odborných vzdělávacích akcí v roce 2021

- 24. 2. seminář *Koncepce rozvoje knihoven a Zpřístupnění děl nedostupných na trhu*. PhDr. Vít Richter (online),
- 17. 3. školení *Nástroje na videokonference*. Mgr. Michaela Mrázová (online),
- 19. 5. přednáška *Bookstagram, booktube a knižní podcasty: platformy pro knihomily 21. století*. Mgr. Anna Bílá (online),
- 15. 9. seminář *Letem světem po zahraničních knihovnách*. RNDr. Lenka Prucková, Mgr. Rostislav Krušínský, Mgr. Martin Hájek, Ph.D.,
- 3. 11. školení *Analytický popis – změny, trendy, možnosti*. Mgr. Anna Vitásková,
- 10. 11. školení *Základy katalogizace podle RDA*. PhDr. Lenka Šimková,
- čtvrtý běh e-learningového kurzu pro knihovníky (jaro),
- pátý běh e-learningového kurzu pro knihovníky (podzim).

Kurzy podpořené v programu VISK 2

- 2. 6. seminář *Internetové zdroje pro práci s dětmi a mládeží*. Mgr. Martin Ďurkáč (online),
- 27. 10. školení *Jednoduchá grafika v programu Canva*. Mgr. Michaela Mrázová,
- 24. 11. školení *Pedagogické minimum pro knihovníky I*. Mgr. Vanda Vaníčková, Ph.D. (online),
- 1. 12. školení *Pedagogické minimum pro knihovníky II*. Mgr. Vanda Vaníčková, Ph.D. (online),
- 15. prosince seminář *Instagram a jak na něj?* Josef Divoký (online).

Nejlepší venkovský knihovník

Dne 26. října 2021 proběhlo ve Vlastivědném muzeu v Olomouci slavnostní předání ocenění *Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje za rok 2021*. Slavnostním aktem byl zakončen již 5. ročník soutěže, kterou pořádá Vědecká knihovna v Olomouci společně s Olomouckým krajem.

Cílem ocenění je především poděkovat aktivním knihovníkům za jejich práci a zároveň pozvednout prestiž jejich činnosti a vyjádřit podporu těmto pracovníkům na krajské úrovni.

V roce 2021 vybírala odborná porota z celkem 12 nominací, které poslali obce, kolegové knihovníci, ale i samotní čtenáři. Pořadí na prvních třech místech bylo:

1. místo: Lenka Janků z Místní knihovny v Oskavě
2. místo: Zdenka Šmídová z Obecní knihovny Lipová-lázně
3. místo: Věra Hradilová z Městské knihovny Rudolfa Zuberu Javorník

Poprvé se odborná komise rozhodla udělit i zvláštní ocenění za příkladnou spolupráci knihovny a obce. Toto ocenění získala paní Marcela Kolomarová z Obecní knihovny Skorošice.

Metodické návštěvy

V průběhu roku bylo provedeno 15 metodických návštěv. Navštíveny byly knihovny v regionu Hranice a Lipník. Z každé metodické návštěvy byl vypracován *Záznam o metodické návštěvě*, ten byl zaslán do pověřené knihovny, na příslušnou obec a do navštívené knihovny.

Vítězkou 5. ročníku soutěže *Nejlepší venkovský knihovník Olomouckého kraje* se stala Lenka Janků z Místní knihovny v Oskavě (šestá zleva), druhé místo obsadila Zdenka Šmídová z Obecní knihovny Lipová-lázně (pátá zleva) a třetí místo patřilo Věře Hradilové z Městské knihovny Rudolfa Zuberu v Javorníku (sedmá zleva). Za příkladnou spolupráci knihovny s obcí byla oceněna Marcela Kolomarová z Obecní knihovny Skorošice (pátá zprava).

Na metodických návštěvách byli knihovníci a přítomní zástupci obcí seznámeni s možností využít dotačních programů Krajského úřadu Olomouckého kraje. Pokud knihovny zvažovaly nebo již řešily rekonstrukci, byly upozorněny na existenci Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven při Moravské zemské knihovně. Stále je velmi důležité knihovny upozorňovat na aktuálnost fondu a nutnost a důležitost vyřazování opotřebovaného a zastaralého fondu.

Porady

Během roku byly svolány dvě porady ředitelů knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí v Olomouckém kraji, a to v květnu a listopadu. Obou porad se účastnili i zástupci Krajského úřadu Olomouckého kraje.

2.13 EDIČNÍ, PUBLIKAČNÍ A PROPAGAČNÍ ČINNOST

Na podzim 2021 byl vydán katalog k výstavě *Zahrada zdraví. Botanické knihy šesti století ve fondu VKOL*, který společně s výstavou připravila historička knihovny Mgr. Petra Kubíčková (více k výstavě a katalogu kapitola 2.6 Kulturně-vzdělávací akce pro veřejnost).

Kulturní revue KROK se v roce 2021 dočkalo nové grafické podoby a rozšíření obsahu z původních 72 na 96 stran. Frekvence vydávání 4× ročně a náklad 700 kusů/číslo zůstaly stejné. V roce 2021 se KROK věnoval těmto oblastem:

č. 1 / 2021 Erotika a krása těla,

č. 2 / 2021 Voda,

č. 3 / 2021 Letectví,

č. 4 / 2021 Svatí a kacíři.

Přehled publikační činnosti	
Periodika (čtvrtletník KROK)	1
Publikace	4
Články a odborné texty	10
Tiskové zprávy	9

Propagační činnost knihovny byla stejně jako celý chod knihovny ovlivněna pandemií onemocnění covid-19. Kromě zviditelnění akcí pro veřejnost, výstav a s nimi spojených vernisáží, které knihovna během roku 2021 pořádala, se propagace, a to zejména v době uzavření knihovny či omezeného režimu, v daleko větší míře soustředila na prezentaci online elektronických zdrojů, online akcí či nové služby – doručování prostřednictvím Zásilkovny. Kulturní akce byly stejně jako předchozí rok prezentovány hlavně pomocí plakátů jak v knihovně, tak na frekventovaných bezplatných místech (areál olomoucké univerzity, kavárny, výlohy antikvariátů či kino Metropol), dále formou bannerů běžících na televizních obrazovkách v hlavní budově, prostřednictvím bannerů a aktualit na webové stránce a na sociálních sítích knihovny. K propagaci akcí většího rozsahu jako *Noc literatury*, *Dny otevřených dveří v depozitáři VKOL* apod. byly rovněž využity plakátové plochy v dopravních prostředcích DPMO či výlep na tramvaji. Zájemcům, jejichž počet se neustále zvyšuje, byl s měsíční frekvencí zasílán přehled akcí formou newsletteru. Pokračovala spolupráce s Olomouckým krajem, prostřednictvím kterého VKOL prezentuje akce např. na krajských webových stránkách, facebookovém profilu, v tištěném měsíčníku *Olomoucký kraj* či na LCD obrazovkách v autobusech KIDSOK. Přehled akcí a aktualit rovněž vycházel v tištěném magazínu *Akce/Zábava*, na webovém portálu olomouc.cz či olomouc.eu.

Větší pozornost byla dána propagaci výstavy *Zahrada zdraví. Botanické knihy šesti století ve fondu VKOL*, která proběhla v prostorách historické expozice Pevnosti poznání. Součástí výstavy byl také stejnojmenný katalog, který byl v rámci akce *Květinové Vánoce* doplněn o kalendář *Léčivé rostliny 2022* a faksimile vybraných rostlin, vše si mohli zájemci zakoupit přímo v knihovně či v e-shopu VKOL. Velkého zájmu se, zejména ze stran médií, těšily akce spojené s rekonstrukcí Červeného kostela, ať už to bylo např. vyzvednutí a otevření pamětního pouzdra z makovice s poselstvím pro další generace či následné vložení původního obsahu doplněného o předměty ze současnosti do nových schránek.

Stejně jako v předchozích letech jsou nadále využívány sociální sítě, a to především Facebook a Instagram, jejichž počty sledujících neustále stoupají. Kromě knihovního facebookového profilu nadále funguje profil německé knihovny, bezplatného kurzu programování pro děti *CoderDojo* a profil revue KROK. V roce 2021

navýšila VKOL počet sledujících na svém facebookovém profilu cca o 20%. Kromě propagací akcí se knihovna prostřednictvím sociálních sítí snažila přiblížit dění z knihovního zákulisí, ukázat nové knižní přírůstky a sdělovat aktuální informace jak o provozu knihovny, tak o literárním světě všeobecně. Značnou pozornost si v roce 2021 získaly facebookové soutěže, do kterých se během roku 2021 zapojily desítky čtenářů VKOL. Příspěvky knihovny byly sdíleny také na profilech dalších subjektů (fakulty a katedry Univerzity Palackého, Člověk v tísni atd.) a také na profilech uzavřených skupin, např. Akce Olomouc a okolí, Milujeme Olomouc atd. Revue KROK a další publikace prezentuje VKOL také na sociální síti ISSUU.

Publikace vydané Vědeckou knihovnou v Olomouci

KRUŠINSKÝ, Rostislav, ed. *Bibliotheca Antiqua 2021: sborník z 29. konference, 3.–4. listopadu 2021, Olomouc*. 1. vydání. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, 2021. 107 s. ISBN 978-80-7053-333-8.

KUBÍČKOVÁ, Petra. *Zahrada zdraví: botanické knihy šesti století ve sbírkách Vědecké knihovny v Olomouci*. 1. vydání. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, 2021. 167 s. ISBN 978-80-7053-332-1.

KUBÍČKOVÁ, Petra. *Léčivé rostliny 2022* [grafika]. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, [2021], 1 kalendář (15 listů).

krok

04/2021

Kulturní revue
Olomouckého kraje

12 | Pavel Marek:
Biskup Gorazd

46 | Richard Jašš:
Sestra Maria Paschalis

66 | Vlasta Hlůzová:
Putování za šternberskou madonou

Obálka KROKu v novém grafickém designu.

VĚDECKÁ KNIHOVNA V OLOMOUCI. Výroční zpráva Vědecké knihovny v Olomouci za rok 2020. 1. vydání. Olomouc: Vědecká knihovna v Olomouci, 2021. 59 s. ISBN 978-80-7053-331-4. Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/uploads/page/62/doc/vz-vkol-2020-www-5.pdf>

KROK: kulturní revue Olomouckého kraje. Olomouc: Vědecká knihovna, 2021, roč. 18, č. 1–4. ISSN 1214-6420. ISSN 1214-648X (elektronická verze). Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/archiv-casopisu-krok>

Další publikační činnost

NOVOTNÝ, Lubomír, KUBÍČKOVÁ, Petra a GLONEK, Jiří. *Ve službách osvěty: moravský knihovník Bohuš Vybíral*. Brno: Moravská zemská knihovna, 2020. 202 s., 16 nečíslovaných stran obrazových příloh. ISBN 978-80-7051-289-0.

GLONEK, Jiří. Jeseníky na nejstarších mapách do roku 1720. *Jeseníky – Rychlebské hory*. 2021, č. 7, s. 30–33. ISSN 2570-5938.

GLONEK, Jiří. Na periferii zakázaného: aneb cesty erotické literatury do sbírek VKOL. *KROK: kulturní revue Olomouckého kraje*. 2021, roč. 18, č. 1, s. 36–40. ISSN 1214-6420. Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/uploads/revue/72/doc/krok-1-2021-www.pdf>

GLONEK, Jiří. Paměť starých map: toponyma kolem hlavního hřebene Jeseníků. In: *Paměť jesenických hor: XXI. svato-václavské setkání v Jeseníku*. 1. vydání. Jeseník: Vlastivědné muzeum Jesenicka, 2021, s. 17–36. ISBN 978-80-87496-22-0.

HÁJEK, Martin. Neocenitelné zkušenosti z polských a slovenských knihoven. Čtenář: měsíčník pro knihovny. 2021, roč. 73, č. 9, s. 327. ISSN 0011-2321.

HÁJEK, Martin a NOVOTNÝ, Lubomír. Historici na cestách: pracovní stáže zaměstnanců Vědecké knihovny v Olomouci v Německu, Polsku a na Slovensku. *KROK: kulturní revue Olomouckého kraje*. 2021, roč. 18, č. 4, s. 88–92. ISSN 1214-6420. Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/uploads/revue/75/doc/krok-4-2021-www-3.pdf>

KUBÍČKOVÁ, Petra. Botanické knihy šesti století ve fondu VKOL. *KROK: kulturní revue Olomouckého kraje*. 2021, roč. 18, č. 3, s. 72–76. ISSN 1214-6420. Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/uploads/revue/74/doc/krok-3-2021-www2.pdf>

KUBÍČKOVÁ, Petra a NOVOTNÝ, Lubomír. Řeky jako národní symboly: Vltava a Labe v Ottových Čechách. *KROK: kulturní revue Olomouckého kraje*. 2021, roč. 18, č. 2, s. 68–73. ISSN 1214-6420. Dostupné také z: <https://www.vkol.cz/uploads/revue/73/doc/krok-2-2021-www.pdf>

NOVOTNÝ, Lubomír a KUBÍČKOVÁ, Petra. O nové republice: charakteristiky třetirepublikového režimu na stránkách regionálních periodik. *Zprávy Vlastivědného muzea v Olomouci. Společenské vědy*. 2021, č. 322, s. 5–21. ISSN 1212-1134.

TICHÁ, Iveta a KRUSHINSKÝ, Rostislav. Sekce pro historické fondy: činnost sekce SDRUK pro historické fondy. In: CHRUŠČOVÁ, Veronika, ed. *Sdružení knihoven České republiky v roce 2020: ročenka* [online]. Praha: Sdružení knihoven ČR, 2021, s. 42 [cit. 2022-01-04]. ISBN 978-80-86249-92-6. Dostupné z: <https://sdruk.cz/wp-content/uploads/2021/09/Rocenka-SDRUK-2020.pdf>

2.14 INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 106/1999 SB.

Zpráva o poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb.

V režimu zákona č. 106/1999 Sb. v platném znění nebyla v roce 2021 podána žádná žádost o informace.

3. Provozní část

3.1 ŘÍZENÍ A KONTROLY

V průběhu roku byly provedeny tři vnější kontroly:

Dne 24. května 2021 provedl Olomoucký kraj kontrolu dodržování plnění podmínek čerpání finančních prostředků určených na zajištění plnění regionálních funkcí v roce 2020 v celkové výši 1 348 000 Kč. Zkontrolována byla účelovost použití dotace a bylo provedeno porovnání vyúčtování účelových prostředků s účetní evidencí. Kontrola neshledala žádné nedostatky, podmínky k čerpání finančních prostředků na regionální funkce knihoven v Olomouckém kraji byly dodrženy.

Dne 9. srpna 2021 proběhla kontrola Hasičského záchranného sboru Olomouckého kraje dodržování povinností stanovených zákonem o požární ochraně a dále povinností vyplývajících ze souvisejících předpisů. Kontrolovaným objektem byla budova ředitelství VKOL Bezručova 1180/3, Olomouc. Kontrola konstatovala, že ve sledovaných oblastech nebyly zjištěny žádné nedostatky.

V prosinci byla provedena Domem zahraniční spolupráce finanční kontrola projektu ERASMUS+. Ke kontrole byly předloženy všechny kopie dokladů prokazujících čerpání grantu programu ERASMUS+ vzdělání dospělých. Na základě toho provedl DZS vyúčtování grantu a VKOL jako příjemci byla doplacena částka 245,20 EUR do celkového vyčerpaného finančního objemu 6 814 EUR.

3.2 OPRAVY A ÚDRŽBA

Mimo běžné nutné opravy byla provedena dvojí oprava střechy na Ostružnické v celkové výši 100 750 Kč, výměna čistící zóny v hlavní budově Bezručova 2 ve výši 63 213 Kč, výměna kotle a vany v bytě na Ostružnické v celkové výši 86 030 Kč a výměna kotle a bojleru včetně vyvložkování komína v budově ředitelství Bezručova 3 ve výši 80 242 Kč.

3.3. REKONSTRUKCE ČERVENÉHO KOSTELA

Provoz VKOL ovlivnila v roce 2021 pokračující rekonstrukce Červeného kostela. Staveniště zasáhlo a uzavřelo vchod do budovy ředitelství, proto musel být zprovozněn provizorní vstup přes dosud nevyužívaný dvorek. Jedinou alternativou bylo vytvoření vchodu přes prostor garáže ředitelství. To mělo pro knihovnu nepříjemný následek v podobě zrušení jednoho ze dvou parkovacích míst, neboť v zadní části musela být postavena příčka, oddělující vstup od prostoru garáže.

Ztráta místa, která bude zřejmě trvalá, si vyžádala úpravy v organizaci expedice fondu, užitkový vůz je nově parkován v garáži depozitáře v Hejčíně, tato změna ale proběhla bez větších dopadů na provoz služeb.

V letních měsících byly zahájeny stavební práce přímo v budově ředitelství. Byla zrušena někdejší recepce a začala příprava na napojení objektu na budoucí vestavbu nového foyer. Z důvodu stavby došlo k omezení služeb, způsobené skutečností, že se přízemí budovy ředitelství fakticky změnilo ve staveniště. Obě studovny byly uzavřeny a po dobu rekonstrukce je jejich využití podmíněno seznámením návštěvníků s pravidly pohybu po stavbě a souhlasem vedoucího příslušného oddělení (KIS a SFHF). Skříňky, v nichž si uživatelé odkládají svrchní oděv a zavazadla, byly přesunuty do 3. NP na chodbu před studovnami a také do 4. NP. Rovněž bibliobox byl vzhledem k postupnému zvětšování staveniště dvakrát přesunut.

Další omezení přinesla potřeba vybudovat k novému foyer WC pro handicapované návštěvníky, pro něž musel být vytvořen prostor zásahem do prostoru depozitáře v přízemí. VKOL přišla přibližně o 8,5 m² plochy v depozitáři, musela být demontována jedna regálová řada a byly přesunuty dvě zásuvkové skříně na velkoformátové dokumenty. Tento zásah proběhl bez větších komplikací.

Další změnou způsobenou rekonstrukcí bylo přesunutí přípravný pošty k odeslání ze zrušené recepce do hlavní budovy VKOL. Poštu nyní zpracovává oddělení knihovních a informačních služeb v prostoru vrátnice za výpomoci pracovníků úseku meziknihovních služeb. Jde ale o provizorní stav, neboť meziknihovní služby zajišťují chod studovny vázaných novin, jejíž provoz stavba omezila a není jisté, zda tato praxe bude možná i při návratu k normálnímu stavu.

Vlastní práce na objektu kostela nabraly zpoždění, které podle dodavatele způsobila především komplikovaná oprava krovů kostela. Při ní bylo nutno vypořádat se s požadavky Národního památkového ústavu, který kladl důraz na zachování co největšího počtu původních prvků. Původní konstrukce byla ve špatném stavu, zdržení způsobilo především to, že se krov odkrýval postupně a nebylo možné předem stanovit, co bude zachováno. Důsledkem je změna termínu předání hotové stavby ze září na prosinec roku 2022.

Samostatnou kapitolou bylo sejmutí makovice z věže kostela s dobovými dokumenty. K tomu došlo 9. srpna za přítomnosti hejtmána Olomouckého kraje Ing. Josefa Suchánka, radního pro kulturu a památkovou péči Bc. Jana Žúrka, vedoucího odboru sportu, kultury a památkové péče Ing. Petra Flory, vedoucí odboru památkové péče magistrátu Mgr. Vlasty Kauerové a zástupců tisku. Schránka obsahovala fotografie, vybraná čísla dobového tisku nebo dokumenty z doby výstavby kostela. Materiály byly ošetřeny v restaurátorské dílně VKOL, doplněny o předměty ze současnosti a ve druhé polovině října následně vloženy do nových pouzder, která budou na věž umístěna v roce 2022. Budoucí generace ve schránkách najdou mimo jiné zapečetěný vzkaz z minulosti, aktuální tisk, fotografie, upomínkové předměty Olomouckého kraje i knihovny, mince či plány rekonstrukce Červeného kostela.

Nový přednáškový sál v Červeném kostele spolu s výstavním prostorem na chórech umožní knihovně výrazné rozšíření její nabídky kulturně-vzdělávacích akcí pro veřejnost a současně bude znamenat nové možnosti pro pořádání výstav, a to nejen tematicky vycházejících z fondu VKOL. Moderní designová kavárna v nové přístavbě spojující kostel s budovou ředitelství zase nabídne příjemné posezení s knihou v ruce. Oprávněně se lze domnívat, že se Červený kostel stane jedním z center kulturního života v Olomouci a přiblíží knihovnu směrem k plnění komunitních funkcí.

3.4 INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE

Chod knihovního systému, instalace aktualizací, které mají za cíl zlepšit práci čtenářů v knihovním systému, údržba sítě i správa všech zařízení, která jsou půjčována čtenářům, ale i zařízení používaných pracovníky ve službách, technická podpora pracovníků knihovny a v určité míře také čtenářů, to vše patřilo i v roce 2021 k běžným činnostem pracovníků IT oddělení.

V souvislosti s kybernetickým útokem v září 2020 byla zavedena další bezpečnostní opatření pro klientské stanice a vzdálené připojení.

Vzhledem k mimořádným opatřením v souvislosti s šířením covid-19 bylo od ledna do května v systému Aleph nastaveno prodlužování všech objednaných knih a výpůjček.

Do knihovního systému Aleph byly k vybraným záznamům importovány odkazy na zpřístupněné elektronické knihy v on-line knihovně BOOKPORT.

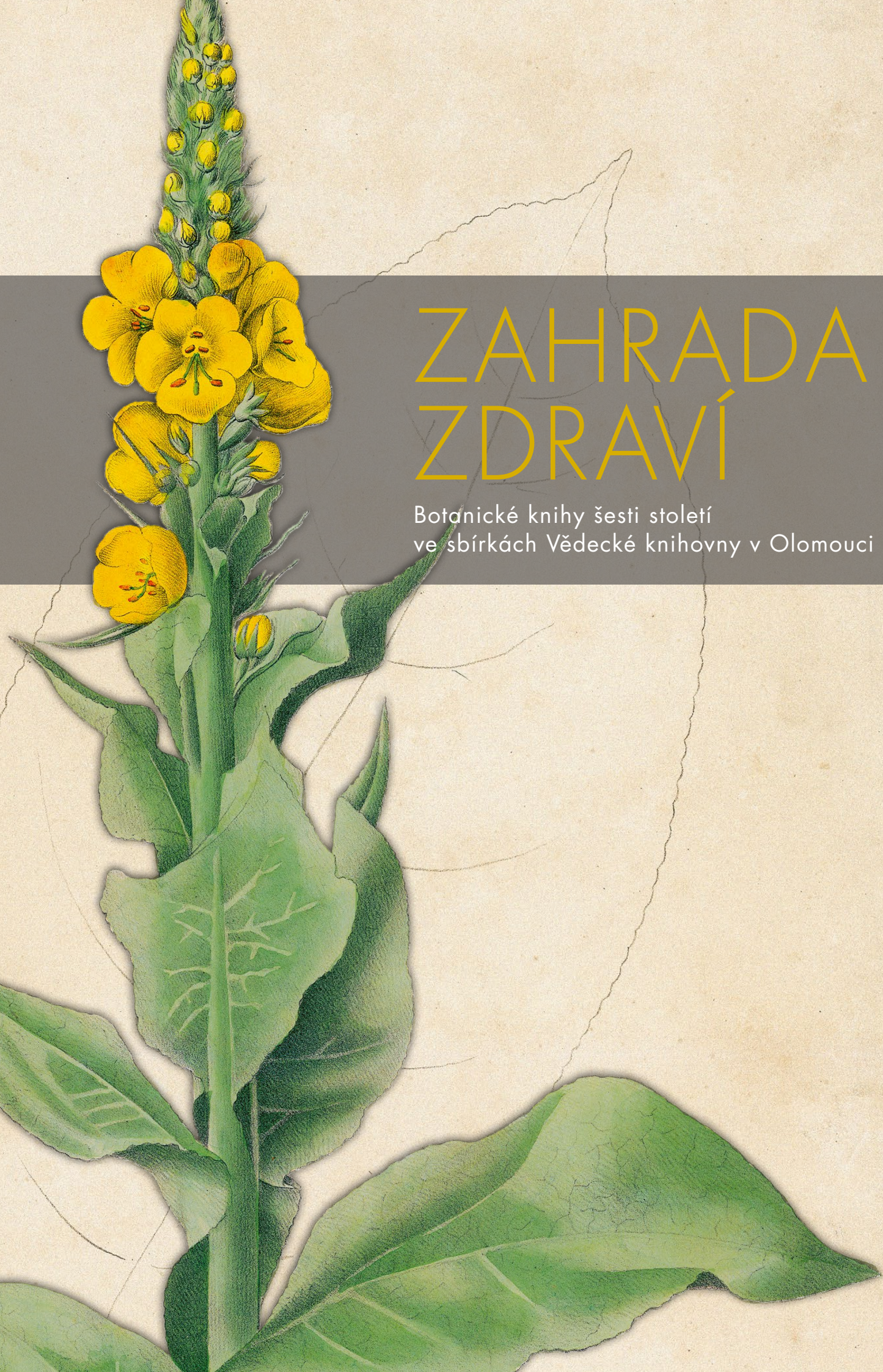
Proběhla příprava na upgrade knihovního systému Aleph na verzi 23.

Vybrané veřejně nepřístupné zdigitalizované dokumenty VKOL byly zařazeny na seznam Děel nedostupných na trhu a zpřístupněny veřejnosti přes digitální knihovnu Děel nedostupných na trhu v Národní knihovně.

Zástupci oddělení se zúčastnili pracovních schůzek zabývajících se výběrem nového knihovního systému pro NK ČR, MZK a krajské knihovny, na základě kterých bylo provedeno zmapování KS Aleph ve VKOL včetně vazeb na externí systémy.

Zástupci oddělení se zúčastnili jednání Pracovní skupiny Olomouckého kraje k digitalizaci sbírkových předmětů ve vlastnictví Olomouckého kraje a ve správě příspěvkových organizací v oblasti kultury svolané odborem kultury Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Ve spolupráci s Moravskou zemskou knihovnou pokračovala VKOL v provozu e-learningového kurzu pro knihovníky pod názvem *Knihovnický kurz – Olomoucký kraj*. Jarní běh kurzu úspěšně absolvovaly 2 knihovnice. Podzimní cyklus absolvovaly 3 knihovnice.

ZAHRA DA ZDRAVÍ

Botanické knihy šesti století
ve sbírkách Vědecké knihovny v Olomouci

4. Ekonomická část

Základní ekonomické údaje

Výnosy za rok 2021	
Dotace celkem	56 652 094,15
od zřizovatele	54 615 557,44
ze státního rozpočtu	700 516,01
od Úřadu práce Olomouc	73 000,00
od statutárního města Olomouc	20 000,00
transferový podíl odpisy	1 243 020,70
Výnosy z vlastní činnosti	2 881 199,40
z prodeje služeb a výrobků	2 085 107,58
z pronájmu	157 440,00
čerpání fondů	257 104,00
ostatní	381 547,82
Výnosy za rok 2021 celkem	59 533 546,50

Náklady za rok 2021	
osobní náklady (mzdy, odvody, FKSP)	43 415 510,00
nákup knih vč. zvukových	1 018 923,07
nákup časopisů	277 651,45
přístup do databází	312 708,55
internet	275 880,00
vazby knih externí	483 896,00
nájem skladových prostor	0,00
ostatní náklady	12 621 102,89
Náklady za rok 2021 celkem	58 405 671,96

Hospodářský výsledek za rok 2021 **1 127 874,54 Kč**

5. Přílohy

- 5.1. Identifikační údaje, informace pro uživatele VKOL
- 5.2. Organizační struktura VKOL
- 5.3. Seznam zaměstnanců k 31. 12. 2021
- 5.4. Základní personální údaje
- 5.5. Rekapitulace základních ukazatelů hospodaření
- 5.6. Výkaz zisku a ztráty
- 5.7. Rozvaha
- 5.8. Roční výkaz o knihovně
- 5.9. Základní přehled o počtu registrovaných čtenářů a poskytovaných službách

5.1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE, INFORMACE PRO UŽIVATELE

Název organizace: Vědecká knihovna v Olomouci

Sídlo: Bezručova 1180/3, 779 11 Olomouc

IČ: 00100625

DIČ: CZ00100625

ID datové schránky: yswjrie

Telefon: 585 205 300

E-mail: vkol@vkol.cz

Web: www.vkol.cz

Služby pro veřejnost:

pondělí–pátek 8.30–19.00

sobota 9.00–13.00

Vzdělávací centrum Vědecké knihovny v Olomouci

Adresa: Ostružnická 3, 779 11 Olomouc

Telefon: 585 222 375

E-mail: region@vkol.cz

Depozitář Hejčín

Adresa: Tomkova 44, 779 00 Olomouc

Telefon: 585 205 320

5.2 ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Ředitelka	RNDr. Bc. Iveta Tichá
Zástupce ředitelky	Mgr. Miloš Korhoň
Informační technologie	Ing. Dana Calábková
Digitalizační pracoviště	
Doplňování a zpracování fondů	Mgr. Kateřina Adamová
Akvizice	Bc. Gabriela Prucková
Akvizice periodik	Jaroslava Nakládalo
Multimediální studovna	Bc. Vlasta Horáčková
Jmenné zpracování fondů	Mgr. Lenka Hrubá
Věcné zpracování fondů	Bc. Marcela Stachová
Ekonomika a provoz	Ing. Radomíra Olšinová
Úsek správy a provozu	Dagmar Tichá
Knihovní a informační služby	Mgr. Martin Král
Hlavní studovna	
Bibliografie	
Půjčovní služby	Mgr. Alena Krupičková
Výpůjční pult	
Meziknihovní služby a studovna vázaných novin	Božena Zdeňková
Volný výběr	
Německá knihovna	
Anglo-americká knihovna	
Studovna vázaných novin	
Regionální služby knihovnám Olomouckého kraje	Mgr. Olga Macháčková
Správa fondu a historické fondy	Mgr. Miloš Korhoň
Úsek historických fondů	
Úsek správy fondů	Mgr. Jitka Šimečková
Knihářská a restaurátorská dílna	
Mikrografické pracoviště	

5.3 SEZNAM ZAMĚSTNANCŮ K 31. 12. 2021

Mgr. Adamová Kateřina	Krsková Martina	RNDr. Bc. Tichá Iveta
Bc. Balíková Eliška	Mgr. Krupičková Alena	Mgr. Učeň Antonín
Mgr. Bařinová Kristýna	Mgr. Krušinský Rostislav	Vaculčíková Marie
Bílá Šárka	Bc. Krutil Šimon	Vachutka Havel
Borůvková Lenka	Mgr. Kubáčková Eva	Vančo Radim Dis.
Bc. Bouchalová Hana	Mgr. Kubíčková Petra	Vitásek Vladimír
Mgr. Bublíková Jana	PhDr. Kučera Martin	Mgr. Vitásková Anna
Buchtová Marcela	Mgr. Kurialová Lenka	Vítková Radomíra
Ing. Calábková Dana	Mgr. Kutra Oldřich	Vlachová Darina
Coufalová Pavla	Mgr. Kvapilová Nela	Mgr. Zatloukalová Hana
Ing. Dostal Hubert	Ing. Lauko Petr	Zdeňková Božena
Bc. Dvorská Miroslava	Lavičková Helena	Žáčková Simona
Bc. Fňukalová Blanka	Mgr. Macháčková Olga	Bc. Živný Marek, DiS.
Glombíčková Monika	Macháčková Silvie	
Mgr. Glonek Jiří	PhDr. Machátová Xenie	Celkem 93 pracovníků
Havlíčková Pavla Eliška	Mátl Pavel	
Mgr. Hejmovský Alexandr	Nagy Blanka	
Mgr. Heloňová Michaela	Nakládalová Jaroslava	
Mgr. Hofmanová Martina	Mgr. Novotný Lubomír	
Holcmanová Renáta	Bc. Odstrčilová Martina	
Bc. Horáčková Vlasta	Ing. Olšinová Radomíra	
Houserek Jan	Pokorná Alena	
Mgr. Hrubá Lenka	Pollák Petr	
Mgr. Huřová Kateřina	Bc. Prucková Gabriela	
Mgr. Chalupa Tomáš	Rypar Zdeněk	
Jiříčková Renáta	Řepová Barbora	
Johnová Jana	Schůtová Miluše	
Jurečková Pavlína	Mgr. Sládková Jitka	
Bc. Jurníčková Alena	Bc. Sochor Lukáš	
Kadlčíková Eva	PhDr. Spáčil Jiří	
Mgr. Kařtil Josef	Bc. Stachová Marcela	
Kleinová Lenka	Strnadová Marie	
Kleinwächterová Jaroslava	Svozilová Věra	
Kolářová Kateřina	Šenková Irena	
Bc. Konečný Jaroslav	Mgr. Šimečková Jitka	
Konšťacká Michaela	PhDr. Šimková Lenka	
Mgr. Korhoň Miloš	Bc. Škvír Ivo	
Mgr. Král Martin	Bc. Šumpíková Jana	
Mgr. Krátká Libuše	Tallová Renata	
Ing. Kröner Pavel	Tichá Dagmar	

5.4 ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2021

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
21–30 let	1	4	5	5
31–40 let	8	13	21	23
41–50 let	9	27	36	39
51–60 let	6	18	24	26
61 a více let	3	4	7	7
celkem	27	66	93	100
%	29	71	100	

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2021

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%	z toho knihovnické
základní	0	0	0	0	
vyučen	2	6	8	9	
úplné střední	0	4	4	4	
úplné střední odborné	4	22	26	28	4
vyšší odborné	1	0	1	1	
vysokoškolské	20	34	54	58	19
celkem	27	66	93	100	23

doba trvání	počet	%
do 5 let	25	27
do 10 let	19	20
do 15 let	13	14
do 20 let	10	11
nad 20 let	26	28
celkem	93	100

nástupy do pracovního poměru	10
odchody z pracovního poměru	15
průměrný počet zaměstnanců v roce 2021 ve fyzických osobách	94
průměrný počet zaměstnanců v roce 2021 v přepočtených stavech	87,32
průměrný hrubý měsíční plat za rok 2021	30 729

5.5 REKAPITULACE ZÁKLADNÍCH UKAZATELŮ HOSPODAŘENÍ

REKAPITULACE ZA ORGANIZACI:

Název organizace: Vědecká knihovna v Olomouci

Adresa: Bezručova 1180/3

IČ 100625 **ORG** 1601

	Schválený rozpočet celkem	Skutečnost celkem	z toho:	
			Hlavní činnost jednotka - Kč na 2 des. Místa	Doplňková činnost
1) Náklady a výnosy				
Náklady celkem	54 900 000,00	58 405 671,96	58 363 551,96	42 120,00
z toho: daň z příjmů, dodatečné odvody daně z příjmů (nákladová položka)		0,00	0,00	0,00
Výnosy celkem	56 143 000,00	59 533 546,50	59 376 106,50	157 440,00
Výsledek hospodaření před zdaněním		1 127 874,54	1 012 554,54	115 320,00
Výsledek hospodaření běžného účetního období		1 127 874,54	1 012 554,54	115 320,00

Zohlednění transferového podílu ve výsledku hospodaření

a) Výsledek hospodaření po zdanění (bez transf.podílu)	-115 146,16	-230 466,16	115 320,00
b) Transferový podíl (účet 672)	1 243 020,70	1 243 020,70	0,00

2) a) Rozdělení výsledku hospodaření

- Návrh na přiděly do fondů:

z toho:	Fond odměn	0,00
	Rezervní fond	0,00

- Nerozdělený výsledek hospodaření (transfer)

b) Výsledek hospod. předcház. účet. období k 31.12.2021 **9 775 800,53**

3) Závazné ukazatele

	Schválená částka	Skutečnost	% plnění
Limit mzdových prostředků	32 053 000,00	32 271 467,00	100,68%
Průměrný přepočtený počet pracovníků	89,94	87,32	97,09%
Odvody z fondu investic /odpisy/	3 412 429,00	3 412 429,00	100,00%
Odvody z fondu investic /spolufin. akcí/	0,00	0,00	nerozp.

Pozn.

4) Fondy

jednotka - Kč na 2 des. místa

	Stav k 1.1.2021	Tvorba	Čerpání	Stav k 31.12.2021	Finanční krytí k 31.12.2021
Fond odměn	120 269,00	0,00	0,00	120 269,00	120 269,00
FKSP	394 411,34	643 985,00	707 767,00	330 629,34	330 629,34
Rezervní fond	792 633,56	231 699,69	15 000,00	1 009 333,25	1 009 333,25
Fond investic	656 442,90	3 592 188,00	3 654 533,00	594 097,90	594 097,90
celkem	1 963 756,80	4 467 872,69	4 377 300,00	2 054 329,49	2 054 329,49

5.6 VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

VZZ 2021

IČ: 00100625 Vědecká knihovna v Olomouci

77911 Olomouc, Bezručova 3

sestavená k 31.12.2021, Kontaktní osoba: ing. Olšínová Radomíra, olsinova@vkol.cz, 585205391

Číslo	Název	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
1	A. NÁKLADY CELKEM	58 363 551,96	42 120,00	60 433 286,66	42 120,00
2	A.I. Náklady z činnosti	58 293 217,64	42 120,00	60 369 716,36	42 120,00
3	A.I.1. Spotřeba materiálu 501	2 211 620,39	0,00	3 383 390,35	0,00
4	A.I.2. Spotřeba energie 502	2 081 017,76	0,00	2 182 127,01	0,00
5	A.I.3. Spotřeba jiných neskladovatel 503	0,00	0,00	0,00	0,00
6	A.I.4. Prodané zboží 504	0,00	0,00	0,00	0,00
7	A.I.5. Aktivace dlouhodobého majetku 506	0,00	0,00	0,00	0,00
8	A.I.6. Aktivace oběžného majetku 507	0,00	0,00	0,00	0,00
9	A.I.7. Změna stavu zásob vlastní výr 508	-54 785,52	0,00	-92 697,47	0,00
10	A.I.8. Opravy a udržování 511	680 539,98	0,00	682 904,91	0,00
11	A.I.9. Cestovné 512	43 316,78	0,00	105 617,68	0,00
12	A.I.10. Náklady na reprezentaci 513	60 714,00	0,00	16 027,00	0,00
13	A.I.11. Aktivace vnitroorganizačních 516	0,00	0,00	0,00	0,00
14	A.I.12. Ostatní služby 518	5 542 140,53	42 120,00	6 326 394,80	42 120,00
15	A.I.13. Mzdové náklady 521	32 271 467,00	0,00	31 854 365,00	0,00
16	A.I.14. Zákonné sociální pojištění 524	10 500 058,00	0,00	10 445 134,00	0,00
17	A.I.15. Jiné sociální pojištění 525	88 069,00	0,00	85 728,00	0,00
18	A.I.16. Zákonné sociální náklady 527	1 036 687,89	0,00	963 076,42	0,00
19	A.I.17. Jiné sociální náklady 528	0,00	0,00	0,00	0,00
20	A.I.18. Daň silniční 531	0,00	0,00	0,00	0,00
21	A.I.19. Daň z nemovitostí 532	0,00	0,00	0,00	0,00
22	A.I.20. Jiné daně a poplatky 538	25 353,00	0,00	5 130,00	0,00
24	A.I.22. Smluvní pokuty a úroky z pro 541	0,00	0,00	0,00	0,00
25	A.I.23. Jiné pokuty a penále 542	0,00	0,00	0,00	0,00
26	A.I.24. Dary a jiná bezúplatná předá 543	0,00	0,00	0,00	0,00
27	A.I.25. Prodaný materiál 544	0,00	0,00	0,00	0,00
28	A.I.26. Manka a škody 547	0,00	0,00	0,00	0,00
29	A.I.27. Tvorba fondů 548	0,00	0,00	0,00	0,00
30	A.I.28. Odpisy dlouhodobého majetku 551	3 592 188,00	0,00	3 691 965,00	0,00
31	A.I.29. Prodaný dlouhodobý nehmotný 552	0,00	0,00	0,00	0,00
32	A.I.30. Prodaný dlouhodobý hmotný ma 553	0,00	0,00	0,00	0,00
33	A.I.31. Prodané pozemky 554	0,00	0,00	0,00	0,00
34	A.I.32. Tvorba a zúčtování rezerv 555	0,00	0,00	0,00	0,00
35	A.I.33. Tvorba a zúčtování opravných 556	1 216,00	0,00	1 496,00	0,00
36	A.I.34. Náklady z vyřazených pohledá 557	0,00	0,00	0,00	0,00
37	A.I.35. Náklady z drobného dlouhodob 558	145 077,83	0,00	718 786,23	0,00
38	A.I.36. Ostatní náklady z činnosti 549	68 537,00	0,00	271,43	0,00
39	A.II. Finanční náklady	70 334,32	0,00	63 570,30	0,00
40	A.II.1. Prodané cenné papíry a podíl 561	0,00	0,00	0,00	0,00
41	A.II.2. Úroky 562	0,00	0,00	0,00	0,00
42	A.II.3. Kurzové ztráty 563	70 334,32	0,00	63 570,30	0,00
43	A.II.4. Náklady z přecenění reálnou 564	0,00	0,00	0,00	0,00
44	A.II.5. Ostatní finanční náklady 569	0,00	0,00	0,00	0,00
45	A.III. Náklady na transfery	0,00	0,00	0,00	0,00
46	A.III.1. Náklady vybraných ústřednic 571	0,00	0,00	0,00	0,00
47	A.III.2. Náklady vybraných místních 572	0,00	0,00	0,00	0,00

sestavená k 31.12.2021, Kontaktní osoba: ing. Olšinová Radomíra, olsinova@vkol.cz, 585205391

Název	Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
55 A.V. Daň z příjmů	0,00	0,00	0,00	0,00
56 A.V.1. Daň z příjmů 591	0,00	0,00	0,00	0,00
57 A.V.2. Dodatečné odvody daně z příjm 595	0,00	0,00	0,00	0,00
58 B. VÝNOSY CELKEM	59 376 106,50	157 440,00	61 802 509,66	142 371,21
59 B.I. Výnosy z činnosti	2 722 481,84	157 440,00	2 548 138,35	142 371,21
60 B.I.1. Výnosy z prodeje vlastních vý 601	184 584,10	0,00	381 487,86	0,00
61 B.I.2. Výnosy z prodeje služeb 602	1 900 523,48	0,00	1 854 163,69	0,00
62 B.I.3. Výnosy z pronájmu 603	0,00	157 440,00	10 000,00	142 371,21
63 B.I.4. Výnosy z prodaného zboží 604	0,00	0,00	0,00	0,00
67 B.I.8. Jiné výnosy z vlastních výkon 609	0,00	0,00	0,00	0,00
68 B.I.9. Smluvní pokuty a úroky z prod 641	0,00	0,00	0,00	0,00
69 B.I.10. Jiné pokuty a penále 642	0,00	0,00	0,00	0,00
70 B.I.11. Výnosy z vyřazených pohledáv 643	0,00	0,00	0,00	0,00
71 B.I.12. Výnosy z prodeje materiálu 644	0,00	0,00	0,00	0,00
72 B.I.13. Výnosy z prodeje dlouhodobéh 645	0,00	0,00	0,00	0,00
73 B.I.14. Výnosy z prodeje dlouhodobéh 646	0,00	0,00	0,00	0,00
74 B.I.15. Výnosy z prodeje pozemků 647	0,00	0,00	0,00	0,00
75 B.I.16. Čerpání fondů 648	257 104,00	0,00	160 478,00	0,00
76 B.I.17. Ostatní výnosy z činnosti 649	380 270,26	0,00	142 008,80	0,00
77 B.II. Finanční výnosy	1 530,51	0,00	38 980,78	0,00
78 B.II.1. Výnosy z prodeje cenných pap 661	0,00	0,00	0,00	0,00
79 B.II.2. Úroky 662	1 530,51	0,00	2 576,84	0,00
80 B.II.3. Kurzové zisky 663	0,00	0,00	36 403,94	0,00
81 B.II.4. Výnosy z přecenění reálnou h 664	0,00	0,00	0,00	0,00
83 B.II.6. Ostatní finanční výnosy 669	0,00	0,00	0,00	0,00
94 B.IV. Výnosy z transferů	56 652 094,15	0,00	59 215 390,53	0,00
95 B.IV.1. Výnosy vybraných ústředních 671	0,00	0,00	0,00	0,00
96 B.IV.2. Výnosy vybraných místních vl 672	56 652 094,15	0,00	59 215 390,53	0,00
106 C.1. Výsledek hospodaření před zdaně	1 012 554,54	115 320,00	1 369 223,00	100 251,21
107 C.2. Výsledek hospodaření běžného úč	1 012 554,54	115 320,00	1 369 223,00	100 251,21

Odesláno dne:

Razítko:

Podpis odpovědné
osoby:

Podpis osoby
odpovědné za
sestavení:

Okamžik sestavení:

04.02.2022

04.02.2022
8:33

Telefon: 585205391

5.7 ROZVAHA

Rozvaha 2021

IČ: 00100625 Vědecká knihovna v Olomouci

77911 Olomouc, Bezručova 3

sestavená k 31.12.2021, Kontaktní osoba: ing. Olšinová Radomíra, olsinova@vkol.cz, 585205391

Číslo	Název	Brutto	Korekce	Netto	Min.učt.obd.netto
1	AKTIVA	284 803 035,68	84 632 261,82	200 170 773,86	204 483 454,48
2	A. Stálá aktiva	277 888 246,18	84 522 074,82	193 366 171,36	196 958 359,36
3	A.I. Dlouhodobý nehmotný majetek	6 322 647,10	5 978 787,10	343 860,00	423 408,00
4	A.I.1. Nehmotné výsledky výzkumu a v 012	0,00	0,00	0,00	0,00
5	A.I.2. Software 013	5 014 169,18	4 670 309,18	343 860,00	423 408,00
6	A.I.3. Ocenitelná práva 014	0,00	0,00	0,00	0,00
7	A.I.4. Povolenky na emise a preferen 015	0,00	0,00	0,00	0,00
8	A.I.5. Drobný dlouhodobý nehmotný ma 018	1 308 477,92	1 308 477,92	0,00	0,00
9	A.I.6. Ostatní dlouhodobý nehmotný m 019	0,00	0,00	0,00	0,00
10	A.I.7. Nedokončený dlouhodobý nehmo 041	0,00	0,00	0,00	0,00
11	A.I.8. Poskytnuté zálohy na dlouhodo 051	0,00	0,00	0,00	0,00
12	A.I.9. Dlouhodobý nehmotný majetek 035	0,00	0,00	0,00	0,00
13	A.II. Dlouhodobý hmotný majetek	271 528 599,08	78 543 287,72	192 985 311,36	196 497 951,36
14	A.II.1. Pozemky 031	5 915 032,00	0,00	5 915 032,00	5 915 032,00
15	A.II.2. Kulturní předměty 032	5 200,00	0,00	5 200,00	5 200,00
16	A.II.3. Stavby 021	211 158 992,98	28 592 668,15	182 566 324,83	185 046 004,83
17	A.II.4. Samostatné hmotné movité věc 022	35 629 332,99	31 130 578,46	4 498 754,53	5 531 714,53
18	A.II.5. Pěstíelské celky trvalých p 025	0,00	0,00	0,00	0,00
19	A.II.6. Drobný dlouhodobý hmotný maj 028	18 820 041,11	18 820 041,11	0,00	0,00
20	A.II.7. Ostatní dlouhodobý hmotný ma 029	0,00	0,00	0,00	0,00
21	A.II.8. Nedokončený dlouhodobý hmotn 042	0,00	0,00	0,00	0,00
22	A.II.9. Poskytnuté zálohy na dlouho 052	0,00	0,00	0,00	0,00
23	A.II.10. Dlouhodobý hmotný majetek u 036	0,00	0,00	0,00	0,00
24	A.III. Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00
25	A.III.1. Majetkové účasti v osobách 061	0,00	0,00	0,00	0,00
26	A.III.2. Majetkové účasti v osobách 062	0,00	0,00	0,00	0,00
27	A.III.3. Dluhové cenné papíry držené 063	0,00	0,00	0,00	0,00
29	A.III.5. Terminované vklady dlouhodo 068	0,00	0,00	0,00	0,00
30	A.III.6. Ostatní dlouhodobý finanční 069	0,00	0,00	0,00	0,00
33	A.IV. Dlouhodobé pohledávky	37 000,00	0,00	37 000,00	37 000,00
34	A.IV.1. Poskytnuté návratné finanční 462	0,00	0,00	0,00	0,00
35	A.IV.2. Dlouhodobé pohledávky z post 464	0,00	0,00	0,00	0,00
36	A.IV.3. Dlouhodobé poskytnuté zálohy 465	37 000,00	0,00	37 000,00	37 000,00
38	A.IV.5. Ostatní dlouhodobé pohledávk 469	0,00	0,00	0,00	0,00
39	A.IV.6. Dlouhodobé poskytnuté zálohy 471	0,00	0,00	0,00	0,00
41	B. Oběžná aktiva	6 914 789,50	110 187,00	6 804 602,50	7 525 095,12
42	B.I. Zásoby	636 402,14	0,00	636 402,14	581 616,62
43	B.I.1. Pořízení materiálu 111	0,00	0,00	0,00	0,00
44	B.I.2. Materiál na skladě 112	139 498,74	0,00	139 498,74	130 308,58
45	B.I.3. Materiál na cestě 119	0,00	0,00	0,00	0,00
46	B.I.4. Nedokončená výroba 121	0,00	0,00	0,00	0,00
47	B.I.5. Polotovary vlastní výroby 122	0,00	0,00	0,00	0,00
48	B.I.6. Výrobky 123	496 903,40	0,00	496 903,40	451 308,04
49	B.I.7. Pořízení zboží 131	0,00	0,00	0,00	0,00
50	B.I.8. Zboží na skladě 132	0,00	0,00	0,00	0,00

Rozvaha 2021

IČ: 00100625 Vědecká knihovna v Olomouci

77911 Olomouc, Bezručova 3

sestavená k 31.12.2021, Kontaktní osoba: ing. Olšinová Radomíra, olsinova@vkol.cz, 585205391

Číslo	Název	Brutto	Korekce	Netto	Min.učt.obd.netto
51	B.I.9. Zboží na cestě 138	0,00	0,00	0,00	0,00
52	B.I.10. Ostatní zásoby 139	0,00	0,00	0,00	0,00
53	B.II. Krátkodobé pohledávky	910 322,62	110 187,00	800 135,62	759 541,11
54	B.II.1. Odběratelé 311	95 798,13	0,00	95 798,13	80 048,52
57	B.II.4. Krátkodobé poskytnuté zálohy 314	194 907,22	0,00	194 907,22	204 743,57
58	B.II.5. Jiné pohledávky z hlavní čí 315	0,00	0,00	0,00	0,00
59	B.II.6. Poskytnuté návratné finanční 316	0,00	0,00	0,00	0,00
62	B.II.9. Pohledávky za zaměstnanci 335	0,00	0,00	0,00	0,00
63	B.II.10. Sociální zabezpečení 336	0,00	0,00	0,00	0,00
64	B.II.11. Zdravotní pojištění 337	0,00	0,00	0,00	0,00
65	B.II.12. Důchodové spoření 338	0,00	0,00	0,00	0,00
66	B.II.13. Daň z příjmů 341	0,00	0,00	0,00	0,00
67	B.II.14. Ostatní daně, poplatky a j 342	0,00	0,00	0,00	0,00
68	B.II.15. Daň z přidané hodnoty 343	0,00	0,00	0,00	0,00
69	B.II.16. Pohledávky za osobami mimo 344	0,00	0,00	0,00	0,00
70	B.II.17. Pohledávky za vybranými úst 346	0,00	0,00	0,00	0,00
71	B.II.18. Pohledávky za vybranými mís 348	0,00	0,00	0,00	0,00
81	B.II.28. Krátkodobé poskytnuté záloh 373	0,00	0,00	0,00	0,00
83	B.II.30. Náklady příštích období 381	410 815,44	0,00	410 815,44	342 695,86
84	B.II.31. Příjmy příštích období 385	0,00	0,00	0,00	29 559,00
85	B.II.32. Dohadné účty aktivní 388	0,00	0,00	0,00	0,00
86	B.II.33. Ostatní krátkodobé pohledáv 377	208 801,83	110 187,00	98 614,83	102 494,16
87	B.III. Krátkodobý finanční majetek	5 368 064,74	0,00	5 368 064,74	6 183 937,39
88	B.III.1. Majetkové cenné papíry k ob 251	0,00	0,00	0,00	0,00
89	B.III.2. Dluhové cenné papíry k obch 253	0,00	0,00	0,00	0,00
90	B.III.3. Jiné cenné papíry 256	0,00	0,00	0,00	0,00
91	B.III.4. Terminované vklady krátkodo 244	0,00	0,00	0,00	0,00
92	B.III.5. Jiné běžné účty 245	0,00	0,00	0,00	0,00
96	B.III.9. Běžný účet 241	4 752 014,58	0,00	4 752 014,58	5 626 802,19
97	B.III.10. Běžný účet FKSP 243	339 318,08	0,00	339 318,08	369 909,34
102	B.III.15. Ceniny 263	226 922,08	0,00	226 922,08	142 457,86
103	B.III.16. Peníze na cestě 262	0,00	0,00	0,00	0,00
104	B.III.17. Pokladna 261	49 810,00	0,00	49 810,00	44 768,00
105	PASIVA			200 170 773,86	204 483 454,48
106	C. Vlastní kapitál			195 854 818,59	199 688 279,75
107	C.I. Jmění účetní jednotky a upravující			182 896 814,03	187 732 022,73
108	C.I.1. Jmění účetní jednotky 401			79 926 522,20	83 518 710,20
110	C.I.3. Transfery na pořízení dlouhod 403			102 970 291,83	104 213 312,53
111	C.I.4. Kurzové rozdíly 405			0,00	0,00
112	C.I.5. Oceňovací rozdíly při prvotní 406			0,00	0,00
113	C.I.6. Jiné oceňovací rozdíly 407			0,00	0,00
114	C.I.7. Opravy předcházejících účetní 408			0,00	0,00
115	C.II. Fondy účetní jednotky			2 054 329,49	1 963 756,80
116	C.II.1. Fond odměn 411			120 269,00	120 269,00
117	C.II.2. Fond kulturních a sociálních 412			330 629,34	394 411,34
118	C.II.3. Rezervní fond tvořený ze zle 413			1 009 333,25	792 633,56

Rozvaha 2021

IČ: 00100625 Vědecká knihovna v Olomouci

77911 Olomouc, Bezručova 3

sestavená k 31.12.2021, Kontaktní osoba: ing. Olšinová Radomíra, olsinova@vkol.cz, 585205391

Číslo	Název	Brutto	Korekce	Netto	Min.učt.obd.netto
119	C.II.4. Rezervní fond z ostatních ti 414			0,00	0,00
120	C.II.5. Fond reprodu. majetku, fond 416			594 097,90	656 442,90
122	C.III Výsledek hospodaření			10 903 675,07	9 992 500,22
123	C.III.1. Výsledek hospodaření běžného			1 127 874,54	1 469 474,21
124	C.III.2. Výsledek hospodaření ve schv 431			0,00	0,00
125	C.III.3. Výsledek hospodaření předchá 432			9 775 800,53	8 523 026,01
131	D. Cizí zdroje			4 315 955,27	4 795 174,73
132	D.I. Rezervy			0,00	0,00
133	D.I.1. Rezervy 441			0,00	0,00
134	D.II. Dlouhodobé závazky			9 000,00	9 000,00
135	D.II.1. Dlouhodobé úvěry 451			0,00	0,00
136	D.II.2. Přijaté návratné finanční vý 452			0,00	0,00
138	D.II.4. Dlouhodobé přijaté zálohy 455			9 000,00	9 000,00
141	D.II.7. Ostatní dlouhodobé závazky 459			0,00	0,00
142	D.II.8. Dlouhodobé přijaté zálohy na 472			0,00	0,00
144	D.III. Krátkodobé závazky			4 306 955,27	4 786 174,73
145	D.III.1. Krátkodobé úvěry 281			0,00	0,00
148	D.III.4. Jiné krátkodobé půjčky 289			0,00	0,00
149	D.III.5. Dodavatelé 321			288 270,49	357 556,17
151	D.III.7. Krátkodobé přijaté zálohy 324			21 847,65	167 106,65
153	D.III.9. Přijaté návratné finanční v 326			0,00	0,00
154	D.III.10. Zaměstnanci 331			2 283 867,00	2 210 022,00
155	D.III.11. Jiné závazky vůči zaměstna 333			0,00	0,00
156	D.III.12. Sociální zabezpečení 336			802 555,00	888 707,00
157	D.III.13. Zdravotní pojištění 337			346 534,00	383 328,00
158	D.III.14. Důchodové spoření 338			0,00	0,00
159	D.III.15. Daň z příjmů 341			0,00	0,00
160	D.III.16. Ostatní daně, poplatky a j 342			138 369,00	330 887,00
161	D.III.17. Daň z přidané hodnoty 343			844,00	2 234,00
162	D.III.18. Závazky k osobám mimo vybr 345			0,00	0,00
163	D.III.19. Závazky k vybraným ústředn 347			0,00	0,00
164	D.III.20. Závazky k vybraným místním 349			143 715,56	82 273,00
176	D.III.32. Krátkodobé přijaté zálohy 374			0,00	86 420,34
179	D.III.35. Výdaje příštích období 383			68 537,00	0,00
180	D.III.36. Výnosy příštích období 384			40 489,57	41 205,57
181	D.III.37. Dohadné účty pasivní 389			154 440,00	226 400,00
182	D.III.38. Ostatní krátkodobé závazky 378			17 486,00	10 035,00

Rozvaha 2021

IČ: 00100625 Vědecká knihovna v Olomouci

77911 Olomouc, Bezručova 3

sestavená k 31.12.2021, Kontaktní osoba: ing. Olšínová Radomíra, olsinova@vkol.cz, 585205391

Číslo	Název	Brutto	Korekce	Netto	Min.učt.obd.netto
-------	-------	--------	---------	-------	-------------------

Odesláno dne:

Razítko:

Podpis odpovědné
osoby:

Podpis osoby
odpovědné za
sestavení:

Okamžik sestavení:

04.02.2022

04.02.2022
8:32

Telefon: 585205391

5.8 ROČNÍ VÝKAZ O KNIHOVNĚ

Ministerstvo kultury, POB 119
120 21 PRAHA 2
Vyplněný výkaz laskavě doručte do 8. 2. 2022

Kult (MK) 12-01

Schváleno ČSÚ pro Ministerstvo kultury
ČV 117/21 ze dne 1. 10. 2020

Roční výkaz o knihovně za rok 2021

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2021. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb. o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinná poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky Vědecká knihovna v Olomouci	
IČO 00100625	Evid. č. knihovny 0040/2002
Adresa Bezručova 3, 779 11 Olomouc	
Telefon 585 205 300	
Kraj Olomoucký kraj	
www stránky ZJ www.vkol.cz	
E-mail vkol@vkol.cz	
Zřizovatel (vyplní se slovně) Olomoucký kraj	
Velikost obsluhované populace¹ 100 514	
Bezbariérový přístup (označte X) Ano ☒ Ne ☐	

I. KNIHOVNÍ FOND

a		C.f.	Celkem
		1	2
Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. min. roku		0101	2 335 237
Knihovní jednotky celkem k 31. 12. sledovaného roku ² (součet ř. 0103 až 0113)		0102	2 364 822
v tom	naučná literatura	0103	2 054 869
	krásná literatura	0104	0
	rukopisy	0105	1 454
	mikrografické dokumenty	0106	634
	kartografické dokumenty	0107	11 380
	tištěné hudebniny	0108	0
	zvukové	0109	25 182
	zvukové obrazové	0110	9 059
	obrazové	0111	0
	elektronické dokumenty	0112	0
	jiné	0113	262 244
Počet exemplářů titulů docházejících periodik		0114	4 469
Počet knihovních jednotek ve volném výběru		0115	17 424
Přírůstky ³		0116	29 976
Úbytky ⁴		0117	391
Převod knihovního fondu z jiné knihovny při organizační změně ⁵		0118	0
Převod knihovního fondu do jiné knihovny při organizační změně ⁶		0119	0
Kontrolní součet (ř.0101 až 0119)		0139	7 117 141

II. UŽIVATELÉ

a		C.f.	Celkem
		1	2
Registrovaní uživatelé ve sledovaném období		0201	9 811
z toho registrovaní uživatelé do 15 let		0202	0
Návštěvníci celkem (ř.0204+ř.0210)		0203	881 322
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy)		0204	106 599
v tom	návštěvníci půjčoven a studoven	0205	79 691
	návštěvníci využívající internet v knihovně	0206	23 534
	návštěvníci kulturních akcí	0207	1 367
	návštěvníci vzdělávacích akcí	0208	2 007
	návštěvníci ostatních akcí, kde knihovna není hlavním pořadatelem	0209	0
	Návštěvníci on-line služeb (virtuální návštěvy z ř. 0505+0507+0511)	0210	774 723
Kontrolní součet (ř.0201 až 0210)		0239	1 879 054

¹ Obsluhovaná populace=počet obyvatel okruhu působnosti knihovny,tj. počet obyvatel samostatné obecní resp. městské části, pro jejíž obyvatele je vykazující knihovna zřízena k 31.12.
(http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcích.aspx /).

² V knihovních jednotkách

³ Přírůstky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁴ Úbytky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁵ Nezapočítává se do přírůstků ř. 0116.

⁶ Nezapočítává se do úbytků ř. 0117.

Právní forma zpravodajské jednotky (zakroužkuje se odpovídající právní formu)	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb.*	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb.*	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb.*	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb.	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb.*	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb.*	22
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb.*	23
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb.	24
Jiná (uvést jmenovitě)		90

* ve znění pozdějších předpisů

III. VÝPŮJČKY

a		C.f.	Celkem
		1	2
Výpůjčky celkem (součet ř. 0302 až 0315)		0301	248 100
v tom	naučná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0302	235 276
	krásná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0303	0
	naučná literatura dětem (knihy)	0304	0
	krásná literatura dětem (knihy)	0305	0
	výpůjčky periodik	0306	9 013
	rukopisy	0307	6
	mikrografické dokumenty	0308	0
	kartografické dokumenty	0309	0
	tištěné hudebniny	0310	0
	zvukové	0311	3 704
	zvukové obrazové	0312	26
	obrazové	0313	0
	elektronické dokumenty	0314	62
	jiné	0315	13
Prezenční výpůjčky evidované (z ř. 0301) ⁷		0316	17 122
Prolongace (z ř. 0301) ⁷		0317	99 557
Kontrolní součet (ř.0301 až 0317)		0339	612 879

IV. DALŠÍ ÚDAJE

			C.f.	Celkem
			1	2
Meziknihovní výpůjční služba v rámci státu	obdřené požadavky z jiných knihoven	počet požadavků	0401	7 175
		počet kladně vyřízených požadavků	0402	7 079
	zaslané požadavky z jiným knihovnám	počet požadavků	0403	615
		počet kladně vyřízených požadavků	0404	478
Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba	požadavky z jiných zemí	počet požadavků	0405	359
		počet kladně vyřízených požadavků	0406	350
	požadavky do jiných zemí	počet požadavků	0407	1 041
		počet kladně vyřízených požadavků	0408	979
Výměnné fondy	půjčené jiným knihovnám	počet souborů	0409	0
		počet svazků	0410	0
	půjčené od jiných knihoven	počet souborů	0411	0
		počet svazků	0412	0
Poradenská a konzultační činnost pro knihovníky a v rámci RF			0413	203
Vzdělávání knihovníků (pro knihovníky a v rámci RF)			0414	13
Kulturní akce pro veřejnost (besedy, výstavy, aj.)			0415	52
Vzdělávací akce pro veřejnost (semináře, kurzy, aj.)			0416	117
z toho v oblasti ICT (inform. a komunikačních technologií)			0417	37
Ostatní akce, kde knihovna není hlavním pořadatelem			0418	0

⁷ Vypíňují všechny knihovny

Roční výkaz o knihovně za rok 2021

Výkaz je součástí Programu statistických zjišťování na rok 2021. Ochrana důvěrnosti údajů je zaručena zákonem č. 89/1995 Sb. o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů. Údaje se zjišťují pro potřebu Ministerstva kultury, které odpovídá za jejich ochranu. Zpravodajská jednotka je povinna poskytnout všechny požadované údaje. Děkujeme za spolupráci.

Název zpravodajské jednotky Vědecká knihovna v Olomouci			
IČO	00100625	Evid. č. knihovny	0040/2002
Adresa Bezručova 3, 779 11 Olomouc			
Telefon	585 205 300		
Kraj	Olomoucký kraj		
www stránky ZJ	www.vkol.cz		
E-mail	vkol@vkol.cz		
Zřizovatel (vyplní se slovně)	Olomoucký kraj		
Velikost obsluhované populace¹	100 514		
Bezbariérový přístup (označte X)	Ano	☒	Ne

I. KNIHOVNÍ FOND

	a	C.f.	Celkem
	1	2	
Stav knihovního fondu celkem k 31. 12. min. roku	0101		2 335 237
Knihovní jednotky celkem k 31. 12. sledovaného roku ² (součet ř. 0103 až 0113)	0102		2 364 822
v tom	naučná literatura	0103	2 054 869
	krásná literatura	0104	0
	rukopisy	0105	1 454
	mikrografické dokumenty	0106	634
	kartografické dokumenty	0107	11 380
	tištěné hudebniny	0108	0
	zvukové	0109	25 182
	zvukové obrazové	0110	9 059
	obrazové	0111	0
	elektronické dokumenty	0112	0
	jiné	0113	262 244
Počet exemplářů titulů docházejících periodik	0114		4 469
Počet knihovních jednotek ve volném výběru	0115		17 424
Přírůstky ³	0116		29 976
Úbytky ⁴	0117		391
Převod knihovního fondu z jiné knihovny při organizační změně ⁵	0118		0
Převod knihovního fondu do jiné knihovny při organizační změně ⁶	0119		0
Kontrolní součet (ř.0101 až 0119)	0139		7 117 141

II. UŽIVATELÉ

	a	C.f.	Celkem
	1	2	
Registrovaní uživatelé ve sledovaném období	0201		9 811
z toho registrovaní uživatelé do 15 let	0202		0
Návštěvníci celkem (ř.0204+ř.0210)	0203		881 322
Návštěvníci knihovny (fyzické návštěvy)	0204		106 599
v tom	návštěvníci půjčoven a studoven	0205	79 691
	návštěvníci využívající internet v knihovně	0206	23 534
	návštěvníci kulturních akcí	0207	1 367
	návštěvníci vzdělávacích akcí	0208	2 007
	návštěvníci ostatních akcí, kde knihovna není hlavním pořadatelem	0209	0
	Návštěvníci on-line služeb (virtuální návštěvy z ř. 0505+0507+0511)	0210	774 723
Kontrolní součet (ř.0201 až 0210)	0239		1 879 054

¹ Obsluhovaná populace=počet obyvatel okruhu působnosti knihovny, tj. počet obyvatel samostatné obecní resp. městské části, pro jejíž obyvatele je výkazem knihovna zřízena k 31.12.
(<http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx/>).

² V knihovních jednotkách

³ Přírůstky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁴ Úbytky knihovního fondu v knihovních jednotkách za sledované období celkem.

⁵ Nezapočítává se do přírůstků ř. 0116.

⁶ Nezapočítává se do úbytků ř. 0117.

Právní forma zpravodajské jednotky (zakroužkuje se odpovídající právní forma)	Organizační složka státu dle zák. č. 219/2000 Sb.*	11
	Organizační složka kraje dle zák. č. 129/2000 Sb.*	12
	Organizační složka obce dle zák. č. 128/2000 Sb.*	13
	Organizační složka hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb.	14
	Státní příspěvková organizace dle zák. č. 219/2000 Sb.*	21
	Příspěvková organizace kraje dle zák. č. 129/2000 Sb.*	22
	Příspěvková organizace obce dle zák. č. 128/2000 Sb.*	23
	Příspěvková organizace hl. m. Prahy dle zák. č. 131/2000 Sb.	24
	Jiná (uvést jmenovitě)	90

* ve znění pozdějších předpisů

III. VÝPŮJČKY

	a	C.f.	Celkem
	1	2	
Výpůjčky celkem (součet ř. 0302 až 0315)	0301		248 100
v tom	naučná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0302	235 276
	krásná literatura dospělým uživatelům (knihy)	0303	0
	naučná literatura dětem (knihy)	0304	0
	krásná literatura dětem (knihy)	0305	0
	výpůjčky periodik	0306	9 013
	rukopisy	0307	6
	mikrografické dokumenty	0308	0
	kartografické dokumenty	0309	0
	tištěné hudebniny	0310	0
	zvukové	0311	3 704
	zvukové obrazové	0312	26
	obrazové	0313	0
	elektronické dokumenty	0314	62
	jiné	0315	13
Prezenční výpůjčky evidované (z ř. 0301) ⁷	0316		17 122
Prolongace (z ř. 0301) ⁷	0317		99 557
Kontrolní součet (ř.0301 až 0317)	0339		612 879

IV. DALŠÍ ÚDAJE

	a	C.f.	Celkem
	1	2	
Meziknihovní výpůjční služba v rámci státu	obdřené požadavky z jiných knihoven	počet požadavků	0401 7 175
		počet kladně vyřízených požadavků	0402 7 079
	zaslané požadavky jiným knihovnám	počet požadavků	0403 615
		počet kladně vyřízených požadavků	0404 478
Mezinárodní meziknihovní výpůjční služba	požadavky z jiných zemí	počet požadavků	0405 359
		počet kladně vyřízených požadavků	0406 350
	požadavky do jiných zemí	počet požadavků	0407 1 041
		počet kladně vyřízených požadavků	0408 979
Výměnné fondy	půjčené jiným knihovnám	počet souborů	0409 0
		počet svazků	0410 0
	půjčené od jiných knihoven	počet souborů	0411 0
		počet svazků	0412 0
Poradenská a konzultační činnost pro knihovníky a v rámci RF			0413 203
Vzdělávání knihovníků (pro knihovníky a v rámci RF)			0414 13
Kulturní akce pro veřejnost (besedy, výstavy, aj.)			0415 52
Vzdělávací akce pro veřejnost (semináře, kurzy, aj.)			0416 117
z toho v oblasti ICT (inform. a komunikačních technologií)			0417 37
Ostatní akce, kde knihovna není hlavním pořadatelem			0418 0

⁷ Vypĺňují všechny knihovny

5.9 ZÁKLADNÍ PŘEHLED O POČTU REGISTROVANÝCH ČTENÁŘŮ A POSKYTOVANÝCH SLUŽBÁCH

Půjčovní služby	
počet registrovaných čtenářů	9 811
výpůjčky celkem	248 100
absenční výpůjčky	218 035
pasivní meziknihovní služby (MS)	13 231
prezenční výpůjčky	17 122
výpůjčky časopisů	6 553
výpůjčky speciálních fondů	3 796
aktivní meziknihovní služby v ČR	478
aktivní mezinárodní meziknihovní služby (MMS)	979
půjčování CD, MC, DVD, zvukové knihovny	3 742
půjčování CD-ROMů	34
počet výpůjček ve volném výběru	6 966
počet výpůjček vázaných novin	1 813
počet návštěv ve studovně vázaných novin	189
počet návštěv na internet v multimediální studovně	1 057
počet návštěv na internet ve všech prostorách knihovny	23 534
počet přístupů na hlavní webovou stránku	490 823
počet přístupů na všechny stránky	5 469 921
fotopráce	532
reprografické kopie	14 379

Informační služby	
počet zodpovězených dotazů	10 706
počet zodpovězených dotazů u informací	6 213
počet zodpovězených dotazů v hlavní studovně	4 493
počet bibliografických informací na vyžádání	637
počet zpracovaných rešerší	39
počet zpracovaných záznamů v rešerších	5 969
počet prezenčních výpůjček v hlavní studovně	8 247
počet návštěv v hlavní studovně	3 599
počet návštěv na internet v hlavní studovně	110
počet návštěv v databázi norem	6
počet výpůjček tištěných norem	13
počet vytvořených analytických záznamů	1 967

Historické fondy	
počet badatelských návštěv	48
počet výpůjček	461
počet knih digitalizovaných prostřednictvím služby EOD	68

Doplňování a zpracování fondů	
roční přírůstek	29 222
odpis	391
celkový stav fondu	2 364 822
povinný výtisk celkem	23 418
povinný výtisk monografií	16 396
povinný výtisk seriálů	4 249
povinný výtisk ostatních druhů dokumentů	3 196
nákup	3 079
mezinárodní výměna	326
dary	2 173
ostatní	27
počet došlých čísel časopisů	42 315
počet došlých titulů časopisů	4 469
počet svazků zkompletovaných časopisů	4 520
cirkulace časopisů	647
jmenné zpracování fondu	19 268
z toho zpracováno ve sdílené jmenné katalogizaci	16 729
z toho počet nových záznamů vytvořených ve sdílené jmenné katalogizaci	3 172
podíl v clusteru - jmenné zpracování (%)	29
věcné zpracování fondu	15 274
z toho zpracováno ve sdílené věcné katalogizaci	12 766
z toho počet nových záznamů vytvořených ve sdílené věcné katalogizaci	2 339
podíl v clusteru - věcné zpracování (%)	21
zpracováno jmenných a věcných autorit	1 656
počet záznamů přijatých do souborného katalogu	25 959
průměrná doba zpracování	29
skenování obálek - počet titulů	4 134
skenování obsahů - počet stran	5 166
skenování autorů - počet obrázků	472

Správa fondů	
revize fondů	134 077
vazby knih zpracované ve VKOL	7 159
vazby od externích dodavatelů	3 236
převazby	517
počet mikrofilmovaných stran	34 443
počet digitalizovaných stran	78 834

Projekty a granty	
počet podaných projektů	10
počet přidělených grantů	8
výše poskytnutých grantových prostředků	892 357
počet pokračujících projektů	2
výše prostředků z pokračujících projektů	242 604

Výroční zpráva Vědecké knihovny v Olomouci za rok 2021

Sestavili vedoucí oddělení Vědecké knihovny v Olomouci

Předtisková příprava: Digitalizace Navrátil s.r.o.

Tisk: Books print s. r. o.,
I. P. Pavlova 184/69 , 779 00 Olomouc

Počet stran 60

Náklad 50 kusů

Vydala Vědecká knihovna v Olomouci,
Bezručova 3, 779 11 Olomouc

1. vydání

Rok vydání 2022

ISBN 978-80-7053-334-5

